

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vln., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vln.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vln.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Stev. 5.

V Ljubljani, dne 30. januarja 1908.

Leto XXI.

Komedija.

Usta imajo socialni demokrati velika; o tem se ni treba dalje razgovarjati, saj jih vsi poznamo. Med svet spraviti kako misel, to znajo: Začno po časopisih, nadaljujejo po shodih in nazadnje trobijo po delavnicah, na cestah, v gostilnah od osebe do osebe. In tako so delali tudi zdaj, ko so prjuli celo državo, da so kmečki poslanci podražili moko in meso. Tudi pri nas so trobili v ta rog. Med časopisi jim je pomagal ljubeznivi »Narod«, »Soča« s »Primorcem« in štajerska »Domovina« pa »Narodni List«. Poslanec Demšar je postal naravnost imeniten in njegova moč se je razrastla do neznanskih višin. Ko je kandidiral, so vpili, da je za nič, da nič ne razume; in zdaj, glej ga zlomka, je v par tednih podražil moko in meso. Z njim v zvezi imenujejo tudi dr. Šusteršiča, Kreka, Korošca in tako naprej. Brzopeti liberalni kramarji, ki nimajo v politiki nobenega vpliva več, se oprjemljejo te modrosti in z veliko gorečnostjo razlagajo, da so samo naši poslanci draginji vzrok.

S temi ljudmi je lahek posel, ker se sami pobijajo za vsakim voglom. Če bi bilo res liberalnim kramarjem kaj na tem, zakaj se pa tako neizrečeno upirajo konsumnim društvom. Ko gredo v očitjanju glede na draginjo s socialnimi demokrati proti našim poslancem, naj jih posnemajo tudi glede na konsumna društva, ki jih ravno socialni demokrati na vso moč priporočajo. Pa pustimo jih; ni vredno, da bi se bavili s takimi ljudmi, ki ne poznajo druge stvari na svetu kot svoj žep in ne vedo o politiki nič drugega, nego kar jim naklobasa »Narod«. Danes hočemo samo prižgati luč, da se bo videlo, kakšni so socialni demokrati v ti zadevi!

Dne 28. novembra je bilo glasovanje o nujnosti socialnodemokratskih predlogov glede na draginjo, naj se odpro meje tuji živini, naj se dopusti uvažanje zamrzlega argentinskega mesa in še nekaj drugih takih reči. Nujnost predloga je bila odklonjena; s tem pa ni bilo rečeno, da se večina državnega zbora o tem neče posvetovati. Po predlogu krščanskih socialcev se je predlog socialnih demokratov izročil poljedelskemu odseku, da ga pretresa in, kar je izpeljivega, sklene, ter predloži zbornici. To seveda socialni demokratje zamolčujejo in kriče tako, kakor da bi bil državni zbor kar nakratko vse njihove predloge odklonil. Pride pa še lepše: Takoj po Božiču, dne 14. januarja, je sklical predsednik poljedelskega odseka, poslanec Fink, sejo, ki bi v nji prišli imenovani predlogi na vrsto. Za poročevalca je odločil odsek socialnega demokrata Resla, poslanca za Maribor. Tega pa ni bilo k seji; sporočil je, da je nekaj zbolel. Ko se je odsek hotel vključiti temu v navzočnosti drugih socialnih demokratov, ki jih je v njem devet, posvetovati, so pa socialisti odšli in odsek ni bil sklepčen. Iz tega se vidi kot beli dan, da jim še na misel ni prišlo, da bi zaresno hoteli sklepati o svojih predlogih. Potrebovali so samo nekaj vetra za svoje barčice, nekaj peska za v oči svojim pristašem, drugzega nič. Zdaj je pa prišel ta nesrečni odsek in jim je izpihal veter in jader in odpeljal pesek na svoje stavbišče. Seveda v zbornici, kjer je toliko poslancev, in jih pride pri govornih le malo na vrsto, je lahko kričati. V odseku, kjer je treba mirno in stvarno razpravljati in kjer se vsaka neumnost ali neresničnost brž pobije in osmeši, tam jim je pa zmanjkalo korajže.

Poljedelski odsek je pa drugi dan brez socialnih demokratov sam razpravljal in mnogo lepega sklenil. Naš poslanec Povše

je pri tem delu zopet na prvem mestu. Šlo se je pred vsem za to, da se dvigne naša živinoreja. O teh predlogih se bomo še natančno pečali, da bodo naši bravci podučeni, kaj se dela, preden pride pred zbor. Za danes samo to-le: Kmečki poslanci morajo varovati domačo živino ne samo kuge, marveč tudi skrbeti, da se bo živinoreja izplačala. Danes imamo v Avstriji 9,511.170 glav goveje živine, na tisoč prebivalcev pride 364 glav; v Švici pridejo na tisoč ljudi 404 glave in na Danskem 508. Kdaj pridemo mi tako daleč? Tu je treba dela in komur je res na ljudskem blagostanju, mora tako delo z veseljem pozdravljati. Komedij pa ne potrebujemo.

Političen pregled.

DVELETNA VOJAŠKA SLUŽBA.

Vojno ministrstvo je dovršilo pripravljavna dela o dveletni vojaški službeni dobi. Sporazumeli se morajo še z Ogrsko. Obširno poročilo naglaša, da mora ostati armada krepka in da je zato potrebno, da se poviša število vojaških novincev. Ustanoviti se pa mora tudi zbor podčastnikov po poklicu. Pri izvežbanju vojakov bodo morali paziti na praktično izvežbanje. Vojski drugega letnika bodo morali biti spomladi že tako izurjeni, kakor so zdaj vojaki, ki služijo tretje leto.

TRGOVINSKA POGAJANJA S SRBIJO.

Srbski poslanci upajo, da bo že ta teden proglašena avstro-srbska trgovinska pogodba.

ITALIJANSKE UTRDBE OB ITALIJANSKI MEJI.

Med Avstrijo, Nemčijo in Avstrijo obstoji trozveza, ki jamči za mir med imenovanimi državami. Kljub temu pa Italija računa z možnostjo, da pride prej ali slej do vojske in se deloma že pripravlja nanjo. Italijansko obrežje ob Jadranskem morju, zlasti pa otoki, na katerih stoje Benetke, so že nekaj časa sem popolnoma pripravljene za vojsko. Utrdbe so preskrbeli z novimi topovi, otoki so zaprti z minami in s torpedi. Izdelani so tudi načrti za napad in obrambo glede na skupno sodelovanje italijanske armade in mornarice. — Italijani imajo v Avstriji tudi veliko vohunov, ki so zelo dobro poučeni o vsem, kar se godi v naši armadi. Pa tudi Avstrija pri takih pojavih ne spi. Pred vsem hoče bolj utrditi opirališča avstrijskega brodovja in pa dalmatinsko obrežje. Vojaške oblasti so premestili v Šibenik, ker niso dovolj varne v Zadru.

AMERIKA PROTI JAPONSKI.

Kakor pred vsako vojsko, prihajajo tudi sedaj najrazličnejša poročila o razmerju Japonske do Amerike. Nekateri trdijo, da se ni prav nič bati kakega resnejšega spora, rekoč, da bodo imela pogajanja, ki se vrše med obema državama, gotovo povoljen uspeh, drugi pa zopet pravijo, da smo tik pred izbruhom vojske. Toliko je gotovo, da so Japonci v Ameriki zelo nemirni. Mnogo jih je prodalo svoje trgovine in se vračajo v svojo domovino na Japonsko. V Ameriki so tudi govori, da Japonska sklicuje pod orožje natihoma japonske rezerviste.

Bodisi kakor že koli, pogajanja med Japonsko in Ameriko bodo kmalu končana: od teh bo pa odvisen ali mir ali vojska.

PROTICERKVENI BOJ NA FRANCOSEM.

Francosko so privedle proticerkvene roparske postave v globoko brezdnost. Odstranitev duhovščine iz javnega življenja stane francosko ljudstvo mnogo denarja, prisluženeza s krvavimi žulji. Ker so odpravili redovniške šole, so morali za nove svole šole izdati silne vsote. V šestih letih je šlo poleg rednih izdatkov za šolo še 716 milijonov kron izrednih izdatkov. Za leto 1907 iznašajo stroški za laičko šolo 220 milijonov. Mestna pariška uprava mora vsako leto žrtvovati nad osem milijonov samo za šolo. Ljudstvo je začelo godrnjati nad porabo tako velikega premoženja. Vlada je hotela potolažiti narod in zato sklenila zapleniti cerkveno premoženje, češ, da se bodo ogromni stroški za šolo nekoliko pokrili. Hotela pa je tudi iz tega denarja narediti zavarovalnico za onemogle delavce. A tega cerkvenega premoženja je največ prišlo v roke iztirjalcev. Kako so si računali, samo en zglede. Nek iztirjalec si je zaračunal samo za pisarenje nič več kot 27.000 kron! Država je mislila narediti dobiček, pa ga imajo le iztirjalci, država pa zgubo. Tako daleč privede državo boj proti cerkvi. Druga žalostna posledica pa je ta, da je ljudstvo, zlasti mla-

dina, do mozga izkvarjena, in da se uporni duh proti postavnim oblastvom vedno bolj širi.

SVETA VOJSKA V MAROKU.

V Maroku je proglašena sveta vojska, kar pomenja toliko, kakor splošno oboroženje vseh za boj sposobnih Mohamedancev v svrhu obrambe mohamedanske vere v Maroku. Vsak Mohamedanec, ki je dovršil 13. leto, mora zgrabiti za orožje in odnehati ne sme od vojske, dokler ni njen namen dosežen. Žene, otroci in stariši morajo skrbeti za živila.

Če je sveta vojska proglašena, je proti tujcem vse dovoljeno. Vsi jetniki, ki nočejo sprejeti mohamedanske (turške) vere, se morajo pomoriti, žene in otroci se pa prodajo v sužnost. Posestva nevernikov se morajo uničiti, živina pa poklati.

To je sveta vojska, kakor jo v posebnih slučajih odobrava mohamedansko sveto pismo, koran. Tako sveto vojsko je napovedal sedaj maroški sultan predvsem proti Francozom, ki bo pa zadela tudi druge Evropejce. Francozi bodo imeli silno veliko dela, če bodo hoteli to maroško gibanje zatreti. In to tembolj, ker maroško vojaštvo ni podobno kaki nebrzdani tolpi, ampak pozna disciplino in je tudi dosti številno. Redna maroška konjenica šteje 18 tisoč izurjenih z repetirkami, sulicami in bodali oboroženih mož, izredna pa 40.000. Pešcev je 12.000 mož, domobranska vojska šteje 100.000 mož. — Tako nastaja položaj v Maroku jako nevaren in če se spustijo Francozi v vojsko z Maročani, bodo imeli dosti opraviti, predno jih ukrote. Vendar se zdi, da Francozje upajo na mirnejšo rešitev maroškega vprašanja, ker francoski parlament kljub napovedi svete vojske ne dovoli nikakih novih čet za Maroko.

Najnovejši dogodki.

Volkovi so raztrgali dne 24. t. m. župnika Julija Bučkinkaja na Ogrskem. Odpehlias se k svojem sosedu na gostovanje. Med potjo so napadli njega in voznika volkovi in ju raztrgali. Našli so samo kosti.

Zgorel je na Rumunskem sloveči samostan Sinača, ki je imel dragoceno knjižnico.

Španska zbornica je napravila posebno postavu zoper anarhiste. Vlada bo zatrla anarhistično časopisje, klube in shode ter pognala anarhiste iz dežele.

V Trstu so štrajkale delavke v nekaterih tiskarnah.

Ameriška policija je prišla na sled velikanski anarhistični zaroti proti ameriškem vojnemu brodovju. Anarhisti so nameravali v janeiriški luki ladje z bombami razstreliti.

Na novi pekinški železnici, ki jo gradi kitajska vlada, se je podrl predor; ubitih je bilo 180 delavcev.

V Čikagu razsaja huda influenza. V zadnjem času je napadla 650.000 oseb. Mnogo slučajev je smrtnih.

Ogrski minister Košut je sklenil porabiti za novi kolodvor v Budimpešti dvajset milijonov.

Za dva milijona kron je psov pogorelo v najiminitnejšem hlevu Brokside v Ameriki. Živel je tu 2500 psov. Od vseh psov je ostal le eden, ki ni bil v hlevu.

V Milanu so na mostu Aqua bella trčili trije vlaki. Izpod razbitih vozov so izvlekli 9 mrtvecev in 25 ranjenih.

V New Yorku je divjal 25. t. m. silen vihar, ki je nanesel mnogo snega. En mož je zmrznil na cesti.

V Odesi na Ruskem so našli v nektogostilni bombo. Mestni glavar je odločil, da se mora bomba razstreliti tam, kjer jo najdejo. Vsi gostje so morali oditi iz gostilne, na kar je policija bombo razstrelila.

V Kalabriji so čutili močen potres, ki je več hiš poškodoval.

Slovenci v Lurdu!

Lurd je največja in najiminitnejša Marijina božja pot na svetu. Marija sama si je izbrala ondi svoj sedež milosti. Ona je hotela, naj se tam zida cerkev, h kateri naj verniki hodijo v množicah, da jim bo delila zaklade nebeških milosti. „Naj pride tu sem veliko ljudi! Naj prihajajo v procesijah!“ je naravnost sama velevala.

In res: neštete množice iz raznih dežel in narodov se odzivajo temu njenemu vabilu in vro tje leto za letom: in z vedno novimi čudeži poveličuje ondi Bog slavo svoje Matere. Lurd je kraj neprestanih in neovrgljivih čudežev. Lurd je kraj, kjer nebesa z zemljo na viden način občujejo. Lurd je kraj, kjer Bog na prejasen način potrjuje našo vero. Lurd je kraj nešteti milosti, telesnih, še mnogo več seveda pa duhovnih.

11. svečana 1908 bo ravno 50 let, kar se je nebeška Mati prvič prikazala nedolžni Bernardki. To leto se torej obhaja petdesetletnica te slavne čudežne božje poti. Zares, če se spodobi kakega dogodka petdesetletnico obhajati, zasluži to ta dogodek svetovne in nadsvetovne imenitnosti.

Slovenci, ki se štejemo za posebno vnete častivce Marijine, saml zaseskupno še nikoli nismo bili v Lurdu. Pripravljamo se sicer že dolgo časa, a storili še vedno nismo. — **Če kdaj, zdaj v 50. letu te božje poti je čas, da izpolnimo že davno gojeno željo.** Tudi sv. oče so izrekli željo, naj bi se zbralo v jubilejnem letu pri Materi božji v Lurdu prav veliko romarjev. To svojo in svetega očeta željo hočemo izpolniti.

Zato se obračamo do vseh vernih Slovencev, katerim pripuščajo okoliščine, s pristrnim vabilom: **Kvišku! Pojdimo v Lurd! Pojdimo do naše Matere!** 50 let ona že vabi svoje k sebi in dela čuda pred vsem svetom — in mi se njenemu vabilu do danes še nismo odzvali; mi še nismo videli kraja, ki si ga je ona izbrala, in del, ki jih ona dela. Kakor so betlehemske pastirji govorili med seboj: „Pojdimo do Betlehema in pogledimo to reč katera se je zgodila, ki nam jo je Gospod

dal na znanje!“, tako recimo tudi mi: „Pojdimo in pogledajmo to reč, o kateri toliko lepega beremo in slišimo, Lurd, izvoljeno mesto Marijino, kraj nadnaravnih dogodkov!“ In kakor so se pastirji vrnili Boga časteč in hvaleč za vse, kar so slišali in videli, istotako se bomo vračali tudi mi zadovoljni in hvaležni, poživljeni v dobrem in navdušeni za Marijo in za sveto vojsko, ki jo imamo še vovskovati, dotlej da pridemo k njej za večno.

Zdaj je najugodnejši čas, najlepša prilika. Zdaj je priložnost s primeroma malimi tročki in velikimi ugodnostmi storiti to daljno pot. Kdor torej kdaj misli ti v Lurd, naj se zdaj odloči in nam pridruži! Kar smo v 49. letih zakasnil, naj se v 50. letu dohiti! Otroci Marijini, častivci Marijini, vsi verni Slovenci, kateri zmorete in utesnete, osrčite se, odločite se, vzdignite se — na lepo pot na veselo pot do naše lurske Gospe in Matere!

Romanje naše bo pravo narodno romanje. Oni, ki bodo šli, šli bodo v imenu celega naroda. Kot Slovenci bomo šli tje, kot narod se Mariji poklonili, in položili pred njene noge vero, vdanost in ljubezen vseh Slovencev, posebno onih, ki nas bodo v duhu in željah spremljali. Pa tudi prosili bomo za vse, prosili zlasti za to, da Marija v našem narodu ohrani vero živo in močno, da zatre nakane sovražnikov, da pospeši zmago sveti stvari, prosili, da Bog dá lepo življenje in srečno smrt vsem našim rojakom; prosili tudi za blagor velikega zlato-mašnika, svetega očeta Pija X. in vsi cerkev.

Izvesti po tolikem čakanju romanje v Lurd v letu njegovega jubileja — bodi naša častna zadeva, katero skušajmo doseči s skupnimi močmi! Zato lepo prosimo tudi tiste, ki se sami iz kakršnegakoli vzroka ne morejo pridružiti, naj po svoji moči podpirajo to pobožno podjetje, naj v svojem okrožju k temu prigovarjajo, spodbujajo, agitirajo pri takih, ki bi utegnili iti in naj jim gradejo pri tem po možnosti na roke.

Upamo torej, da bomo z združenimi močmi spraviti skupaj romanje, ki bo v čast vsem Slovincem, od nekdanj vnetim za Marijo.

Naj ona, lurska Gospa, iz svojega svetišča blagoslovi to naše podjetje, vse ki se bodo zanje odločili, vse, ki bodo k njemu kaj pripomogli!

V Ljubljani, v osmini Brezmadežnega spočetja 1907.

Od preč. knezoškofijstva ljubljanskega pooblaščenih romarski odbor.

Mladeniška organizacija.

Pisma mladini.

XII.

Da je volja moč, ki zida in ureja v človekovi notranjosti, da je volja sila, ki dviga človeka do jasnih višav lepih ciljev in vzorov, to sem povdarjal že večkrat. Poznam pa tudi moč, ki razdira in tepta v nič z brutalno silo vse, kar je lepega in plemenitega v človeku. Ta moč pa je strast. Strast sovražstva, strast jeze, strast

vživanja, strast nečistosti . . . Ta druga moč, moč strasti, je pri pretežni večini ljudi večja od plemenite volje. Zlasti pri mladini, zlasti med nami mladimi ljudmi, kjer vse kipi in vre, se mora premnogokrat vkloniti volja strasti. Mnogokrat, ko pregledam sebe ali svoje tovariše, se mi zdi, da vidim, kako vlačijo furije strasti onemoglo voljo, vklejano v težke verige nebrzdanosti in nepremagovanja. Kako slaba je naša volja v družbi strasti! Kako oblastna in onečaščenja! Bratje! In vendar je volja moč, ki venča zemljana s krono stvarstva. Bratje, dajmo, da bo naša volja kot mlad, neustrašen junak, ki bo z vsakim svojim korakom, z vsakim svojim pogledom ugonobil golazen strasti v lepem vrtu naše notranjosti! Naj bo naša volja kot junak, vedno pripravljen na boj, vedno zmagujoč in nikdar omagujoč; neustrašen, s pogledom obrnjenim kvišku in pesem zmagoslavja naj se razlega krog njega! Bratje, dajmo! Saj to ni težko! Ta junak, naša volja naj obrne posebno pozornost na strupenega gada, ki ga nosi tako mnog mladenič v svojem mladem srcu, naj ugonobi tiste ostudno kačo nečistosti, ki ugonablja najboljše moči v človeku in ponižuje človeka do živali. Tu posebno naj bo vzor vseh vzorov Ona, ki je bila izbrana, da je strla glavo kači zapeljivosti . . .

Da ne zraste strast nečistosti v nas do premoči moramo pa skrbeti tudi z našega telovadskega stališča. Vsaka strast je v kvar ne samo značaju, temveč tudi zdravju. Kakor razjeda pijančevanje telo in zdravje, tako ga ugonablja tudi nečistost. Ena strast pa podžiga in poživilja drugo. Nečistost pa je mati vseh strasti. Nečistnik ne prinaša žrtev samo tej svoji strasti, temveč goji tudi pijančevanje, laž in še mnogo drugih. Mislimo si zdaj mladeniča-telovadca, obdanega z mnogimi teh strasti. Žalostna postava to! To ni fant s pesmijo na ustnih in veselostjo v v srcu, to ni vtelešeno duševno zdravje, temveč to je žalostna in v vrsti krepkih mladeničev tudi smešna prikazen. Oči uderte, mišice mehke, roke slabotne, pogled obrnjen proti tlom, telo umazano. Slaba posoda to človekove duše! Brez kipeče volje, brez volje junaka, brez vzorov in navdušujočih ciljev, brez hrepenenja po resnem, zdravem delu. Ne, taki mladeniči niso za med nas, nas junake domovine naše, nas vojske v armadi delavcev med razoranimi njivami na polju narodnega dela. Kako bomo zaupali takemu mladeniču? Kako ga bomo spoštovali in ljubili kot brata? Saj brat nam more in sme biti samo oni, o katerem vemo in smo prepričani, da čuti in misli z nami in da se ozira za naše vzore, ker vemo, da so vzori naši dobri, plemeniti. In kaj, bratje, je vse naše delo brez vsestranskega zaupanja, brez bratske ljubezni? Nič! Zato pa bodimo junaki, da bodemo veliki tudi v tem! Naj ne bo v naših vrstah mladeniča, katerega bi se morali sramovati radi njegovih strasti. Saj veste, kako že malenkostna pregreha vrže temno luč na vse naše vrste. Izogibajmo pa se tudi vseh priložnosti, ki vodijo do padca. Saj imamo lepih veselice in prireditev v naših vrstah samih toliko, da mladeničem ni treba hoditi iskat zabave

tkajak, kjer ječi plemenita volja v suženjstvu nebrzdanosti in strasti. Bratje, velja! Na zdar!

Zveza avstrijskih mladinskih organizacij na Dunaju.

Dne 19. t. m. so zborovali na Dunaju zastopniki mladinskih organizacij z namenom, da se združijo v Zvezo. Da pokažemo kako sorodni smo si z drugimi mladniškimi organizacijami, da imamo iste namene in iste cilje, prinašamo kratko poročilo v tem za katoliško avstrijsko mladino tako važnem zborovanju.

Tajnik dunajske mladinske organizacije, Mayer, otvori zborovanje s pozdravom na navzoče. Z znano svojo mladeniško navdušenostjo razvija pomen »Zveze«. Današnji dan je kot dan ustanovitve »Zveze« velepomemben v zgodovini avstrijske katoliške organizacije. Junaško, veliko delo združitve na enotni podlagi je storjeno. Posamezne organizacije so slabotne, delo se razbije, v skupnem nastopu, v masah pa je moč. In to naj bode »Zveza« — združitev vseh najrazličnejših stanovskih in strokovnih mladinskih organizacij! Naloga »Zveze« bode, podpirati posamezna društva, centralizirati delo, razdeljevati posameznim društvom važna vprašanja v pretresovanje in razgovor itd. Treba bo »Zvezi« enotnega glasila. »Zveza« bo tudi skrbela, da se zbira in izdaje gledališke igre. Le idealno, najboljše, največje delo bo program »Zveze«. Zaupanje v Boga in lastno moč nas bo podpiralo.

Nato se izvoli predsedstvo, se prečitajo pozdravi in preide na dnevni red. Iz tega podajamo zlasti važno in lepo poročilo poslanca Kemetterja, ki je razvijal tako krasen program delu mladine.

Poslanec Kemeter začne svoj govor. Podaje nasvete novi »Zvezi«. Spominja na krasen govor, ki ga je imel ob katoliškem shodu na tem mestu dr. Krek. Primerjal je delavsko mladinsko organizacijo Prometeju. Nesla bi naj ogenj navdušenja v krščansko organizacijo. In to tudi naj v resnici stori »Zveza«. Varuje se pa naj, da ta plamen ne postane nevaren plamen strasti. »Zveza« naj bode »jeunesse dorée«, pridobi si naj poleg ognja navdušenosti tudi lastnosti zlata. Predvsem ji je potrebna plemenitost. »Zvezi« je k zdravemu življenju zlasti potreben altruizem, nasproti egoizmu. Treba je, ako zahtevajo razmere, žrtvovati korist in ugodnost posameznih društev v prid celoti. To bo zlasti treba, ko se bo ustanovilo skupno glasilo. Po njegovem mnenju bi bilo najbolje, da se izvrstno uspevaajoči list »Arbeiterjugend« razširi v glasilo »Zveze«. »Zvezinim« udom je treba tudi poštenosti in uljudnosti, zlasti proti sodrugom. Gojiti mora »Zveza« tudi svobodo. Neomejene prostosti ni. Pravo prostost si bo mladina pridobila, ako bo znala brzdati svoja neredna nagnenja. Pri tej priliki pozivilja govornik v imenu zadržanega dr. Drexel-a, naj zastavi »Zveza« svoje moči in sile za delo zoper umazanost v slovstvu, umetnosti, govoru in obnašanju. Ako bodo mase, združene v »Zvezi«, zopet in zopet zahtevale, da se postavno zatre umazanost v tisku in podobi, mora to

imeti uspeh. Posebno veliko pa bo organizirana mladina dosegla, ako se krepko in odločno postavi po robu umazanemu govorjenju in obnašanju med tovariši, doma, povsod, kjer nanese priložnost. S tem bodo storili tudi važno narodno delo. Nič namreč bolj ne podkopuje moči narodu, ko nenravnost. Govornik obljubi, da bo njegova stranka vedno mislila in delovala z mladino. (Dalje prih.)

Telovadski dan na Jesenicah.

Morda se bo zdelo komu neprikladno, da se zbirajo naši mladeniči tolikokrat v letu pri različnih svojih prireditvah. Čas, denar in še marsikaj drugega bo prišlo tu v poštev. Pa temu ni tako. Poglejmo si življenje mladeničev. Cel dan pri trdem delu v delavnici ali pisarni. Med tednom večer za večerom pri delu izobraževalnem. Sedaj v telovadnici, potem pri skušnji pevski, tamburaški ali za igro. V nedeljo v cerkev, potem pa v telovadnico ali v društvo. To ni zabava, temveč delo mnogokrat tako požrtvovalno, da se mora vsak čuditi, kdor se vtopi v delo in življenje takega našega mladeniča. Kdo bi potem zameril, da pohiti ta mladina, kadar se jo pokliče, skupaj, da se porazgovori, da si poda roke brat bratu in da se pri skupnih posvetovanjih začrta nove smeri plemenitemu svojemu delu. Ne zabava, temveč delo vabi in kliče naše telovadce skupaj. V tem tiči tisto lepo, česar se razveselimo, kadar dobimo v roke novo vabilo k novemu sestanku ali telovadbi. In kako smo se veselili dneva, ko pohitimo na Jesenice! Kako smo se pripravljali! Koliko večerov po telovadbi smo se podali na pot. Upi naši nas niso varali, bil je lep dan. Prišli so zastopniki ljubljanskega, šentviškega, jeseniškega, radovljiškega, D. M. Poljanskega, in horjulskega odseka. Drugi so se opravičili. Jeseniški bratje telovadci z Zvezinim načelnikom, ki je vodil vse priprave, so nas pričakovali na kolodvoru ter nas spremili v društveni dom, kjer je bila takoj skušnja za nastop vaditeljev v vajah s kiji. (Dalje prih.)

Listek.

Sreča in vera.

(Tirolska povest. — Reimmichl.)

5. »Cilka, bodi močna!«

Dolgo sta se še pogovarjala župnik in Goričan. Obljubil mu je stari gospod denarno pomoč, kadar mu prodajo hišo, da si bo lahko kupil manjše posestvo. Ginjen je bil Jurij vsled dobrotljivosti katoliškega dušnega pastirja. Počasi je stopal po bregu navzgor, ko sta se ločila, in je še enkrat ponavljal pri sebi tolažilne župnikove nauke in besede. Čudovito lahko mu je postajalo pri srcu. Pomislil je tudi, kako mu je prigovarjal župnik, naj se spravi z ženo. In tedaj je vstala pred njegovimi dušnimi očmi podoba žene, lepa in nežna. Kako srečen bi bil, ko bi se ona zopet vr-

nila k njemu! — Prišel je na kraj, kjer se je ločila stranska cesta proti Rožlinu. Nekaj časa je postal, nato pa je rekel pri sebi:

»Ne, nočem je nadlegovati — saj mi še ne more odpustiti — vendar videti jo moram, vsaj videti! — V eni uri sem tam.«

S temi besedami je zavil urnih korakov proti Rožlinu. Na poti je pričelo nalahno snežiti. Čim bližje je prihajal svojemu cilju, tem počasnejši so bili njegovi koraki. Pomišljal je to in ono, kako bi mogel videti svojo ženo. Začetkom je namerjal stopiti kar v hišo s pretvezo, da hoče obiskati in videti svojega otroka. Toda spomnil se je, kako surovo je preteklo poletje vrgel svaka iz hiše in bi mu ta lahko danes vrnil — zato ni hotel v hišo. Vendar je stopil bližje na dvorišče, da bi po naključju morda videl Cilko. — Slučaj mu je bil ugoden. Ko je prišel do hiše, je čul glasno molitev iz sobe. Svetli žarki so bliščali skozi okno.

Priplazil se je bližje k steni in stopil k prvemu oknu. Previdno je nagnil glavo mimo odprtega polkenca in pokukal v sobo. Znotraj so klečali ljudje na stolah in klopeh ter molili rožni venec na glas. Goričanu je tolklo srce. Ravno nasproti njemu, z obličjem obrnjenim proti oknu, je klečala — Cilka. Ko bi ne bila tako globoko klonila glave, bi bil lahko razločil vse poteze na njenem obrazu; čul pa je in razločil med drugimi glasovi čisto jasno njen čisti in mehki glas. Tako vroče mu je postalo v prsih, da bi razprostrl roke od hrepenenja in bolesti. — — — Stopil je čisto pred okno in je lahko pregledal vso sobo. Otroka svojega ni zapazil. Gotovo ga je že spravila k počitku. — Gledal je nato neprestano svojo ženo — — če se spominja tudi njega, če tudi moli zanj. — — Ne, ne, črti ga, sovraži ga, — — mora ga črtiti, ker jo je tako razžalil, spodil jo od doma, postal ji nezvest, povzročil ji toliko bolečin ravno tedaj, ko mu je ponujala svojo najbolj vročo, najmočnejšo ljubezen.

Cilka je dvignila svojo glavo, tako, da ji je lahko gledal čisto v obraz — — iste prijazne in lepe poteze na obličju, iste mile oči, ki so ga očarale tolikrat. — Ne, ne, v teh potezah, v teh očeh ni bilo nobenega sovraštva, nobene jeze. — Tedaj si je žena z roko otrla oči. Za božjo voljo, ona joka! — — Zakaj joka? Po kom joka?

Jurij je potisnil obraz čisto k oknu, da bi bolje videl — in zadel je ob šipo, ki je nalahno zažvenketala. Žena je urno dvignila glavo, pogledala v okno in se prestrašila. Ni spoznala Jurija. Stopila je pokonci in se bližala oknu. Juriju je postajalo vroče, toda ni se ognil. Z žgočim pogledom ji je zrl v globoke oči. — Tedaj pa žena nenkrat vztrepeta po vsem telesu, sklence si roke pred obličjem in zakriči na glas. — Znotraj nastane velik nemir. Jurij beži od okna na vso moč proti svojemu domu.

»Za božjo voljo, kaj pa je, Cilka?« vpraša mlada Rožlinka prestrašeno.

»On je bil tukaj. Zunaj je stal pred oknom«, dé Cilka trepetaje.

»Kdo?« vpraša mladi Rožlin.

»On je bil — Jurij — moj mož.«

»Nič ni res!« se jezi stric Šimen, »ti vedno misliš samo nanj, zato si ga tudi videla.«

»Ne, ne, čisto v resnici je bil tukaj,« zatrjuje Cilka, »gledal me je tako globoko in žalostno.«

Šli so venkaj z lučjo, in videli so sledi čevljev v novopalem snegu. Cilka je še vedno jokala.

Tedaj prime stric Šimen Cilko za roko in pravi:

»Cilka, bodi močna! — Nikar se mu še ne vrzi okolu vratu, saj veš, kaj si dolžna svoji in naši časti. Dokler se popolnoma ne izpreobrne in ti ne zadosti za prizadete krivice, toliko časa ne smeš občeovati z njim. Prišla bi pri ljudeh v slabo ime, ker bi njegove hudobije prištevali tudi tebi, in naša hiša bi trpela sramoto. — — Cilka, vedno si bila pametna — tudi sedaj boš obvladala svoje čuvstvo, ki te vleče k njemu, in ne boš mu kazala svoje ljubezni — — Ali mi obljubiš to, Cilka?«

»Stric Šimen, obljubim!«

»Tako je prav, dete moje,« dé starec zadovoljno.

Družina se je kmalu spravila k počitku. Cilka ni mogla spati. Tiho je jokala v postelji, in težko ji je bilo pri srcu, ker ni smela k njemu, po katerem je hrepenelo srce.

Toda, držala je dano besedo. Niti najmanjšega prijateljskega znamenja ni pokazala svojemu možu.

Preteklo je nekaj tednov, in pripovedovali so ljudje, da se je Goričan popolnoma izpremenil. Čudili so se, kako je priden pri delu, kako je vedno prijazen in da hodi zopet vsako nedeljo v cerkev in večkrat občuje z gospodom župnikom.

Take vesti so napravljale Cilki veliko veselje. Upala je že na tihem, da se kmalu zopet združita. Tedaj pa je prejela nekega dne pismo. Spoznala je poteze svojega moža. S trepetajočimi rokami je raztrgala ovitek. Brala je:

»Ljuba Cilka! Odpusti mi, ker ti pišem par vrstic. Ne prosim te, da bi mi odpustila — saj vem, ne moreš, prehudo sem te razžalil; toda nekaj ti moram sporočiti in nekaj te moram prositi. — — Moje posestvo je izgubljeno. Luteranski upniki me tožijo. — Dolžan sem več kakor vse. V par tednih se bo pri Goričanu vse razdrlo in jaz ostanem berač. — Bodi tako dobra, obdrži mojega otroka, Janezka, vedno pri sebi in vzgoji in vzredi ga dobro. Zame se bo že našel kak prijazen prostorček na tem božjem svetu. — Pozdravlja te tvoj žalujoči soprog — Jurij.«

(Dalje prihodnjč.)

V Lurd!

V Genovl.

Zunaj se je danilo, vlak je letel ob visokih, umazanih hišah, iz tovarniških dimnikov se je kadilo črno in sajasto; videle so se ozke, zanemarjene ulice, nekatera okna so bila odprta in iz njih so visele bla-

zine. Bili smo v Genovi, ki je bila naša prva večja postaja.

Naročeni hotelski vozovi so nas že čakali pred kolodvorom na Kolumbovem trgu, kjer stoji lep spomenik Kolumbov, ki je bil rojen v Genovi in ki je pozneje odkril na svoji nevarni in dolgi morski vožnji Ameriko, tisto obljubljeni deželo, kjer išče toliko ljudi svoje sreče, pa jih malo najde.

Prideljen sem bil hotelu »Viktoria«, kjer sem dobil lično sobico z razgledom na sadni trg, kjer je vladalo že najživahnejše življenje, dasi je bilo še tako zgodaj, da so bile druge ulice še skoro prazne. Ženske so vpile in se kregale, moški so vlačili skup deske in zaboje, pod mojimi oknom bi si skočili dve bojevitki Italijanki z grdimi, črnimi obrazi v lase, da ni stopil mednje star možak in govoril par krepkih in odločnih besed, ki so nekoliko izboljšale neprijetni položaj. Vpitja je bilo toliko, da bi človek mislil, edino le še babilonska zmešnjava bi mogla za spoznanje ustaviti močni tok tega huronskega kričanja.

Po svojem načrtu smo šli najpreje ogledat velikansko bolnišnico »Ospedale Pammatone«, v katerem je živela svoje svetniško življenje velika svetnica sveta

Katarina. Po ulicah so kričali že na vse grlo fantički z jutranjimi časopisi in pomolili vsakomur cel kup številčk pod nos. Skoro vsak, ki smo ga srečali, je šel hitro po tlaku ali pa po sredi ceste in bil zatopljen v resnične in neresnične novice, ki jih je ravnokar prineslo jutranje časopisje. Pogledal nas je po strani, se čudil na tihem, odkod ta velika gruča tujcev, in potem zopet naprej presojal jutranje brzojavke, če je morda kaka resnična med njimi. Kar je bilo pa preprostejših, so se pa naslonili na zid ali se vsedli na kak hišen prag, da so mogli bolj zbrano motriti dolge več ali manj pretiravane uvodne članke. Življenje je postajalo živahnejše, kričanje večje, ropotali so tramvaji napolnjeni s samimi ženskami, ki so hitele s svojimi malimi košarami na sadni trg; pod noge se mi je zakadil mal pritlikavec z dvema krtačama in z malim zaboječkom ter me skušal na vsak način zadržati z vljudnim kričanjem, češ, da so moji čevlji precej umazani in da so torej na vsak način potrebni njegovih krtač.

Prehodili smo ulice Via Balbi in Garibaldi, kjer stoje velike palače starih plemenitih rodov, ki so vladali nekdanje tako slavno genovsko republiko. Dolgo zgodovino

bi pripovedovale te ponosne palače in marsikak krvav dogodek bi vpletle v svojo povest. Zgodovina genovskih vojvod, mogočnih doždov, je bila mnogokrat obenem zgodovina celega naroda: če je ljubil dožd, moral je ljubiti tudi narod, se je bil gospod, bilo se je tudi ljudstvo. Pa je minulo vse, izumrli so slavni rodovi Doria, Fiesco, Balbi itd., izginil njihov lesk, le stare, ponosne palače stoje še kot nekdanj, mogočno in silno, kakor bi se zavedale, da so zveneli nekdanj po njihovih dvorinah železni oklepi junaških vojvod, in široki jekleni meči so se zadevali ob tla, močno in zvoneče, da je odmevalo votlo po dolgih, temnih hodnikih.

Mimo krasnega, umetniškega nasada z malim, a lepim vodometom in mimo velikega parka »Acquasola« smo prišli v bolnišnico »Ospedale Pammatone«. Kar mi je posebno ugajalo v teh dvorinah, v katerih je ležala množica bolnikov — samih starih žensk — je snažnost in skrbnost, česar bi se človek ne nadejal v Italiji. V mali kapelici, ki je obenem kor večje cerkve, leže zemeljski ostanki velike svetnice, katero Genovčani zelo pobožno časte in obhajajo zato vsako leto z velikim slavljem praznik svoje ljubljenske.

Razgled po domovini.

Sijajna zmaga na Štajerskem. Pretečeni četrtek 23. t. m. se je vršila nadomestna volitev za deželni zbor mesto obolelega dr. Dečkota. Ta okraj je veljal dosedaj kot nepremagljiva liberalna trdnjava. Pri zadnjih državnozborskih volitvah je zmagal tu liberallec Roblek proti kandidatu »Kmečke zveze« dr. Povaleju. »Kmečka zveza« je postavila za kandidata vrlega kmeta Alojzija Terglava iz Savinjske doline, liberalna stranka pa Zdolška iz Ponikve, Liberalci so bili popolnoma prepričani, da zmagajo. Njihovi časopisi počenši od »Domovine« pa do grdega »Slov. Naroda« so že naprej slavili zmago. »Slov. Narod« od sobote 18. t. m. je imel dolg članek, v katerem je svojim bralcem napovedal gotovo zmago liberalcev. A minoli četrtek je pokazal, da tudi štajerski slovenski kmet ne mara več za gnjivi liberalizem. Obrnil se je od liberalcev in volil moža, ki ga je priporočila »Kmečka zveza«. Gospod Alojzij Terglav je popolnoma porazil liberalnega Zdolška, ki je dobil 1331 glasov, dočim jih je naš kandidat dobil 2676. Z ogromno večino 1345 glasov je zmagal kandidat »Kmečke zveze«. Padla je liberalna trdnjava. S tem je pa dobil tudi Roblek nezaupnico. Čast njegova zahteva, da odloži svoj mandat. Slava vrlim štajerskim volivcem! Naj bi jih posnemali tudi naši kranjski kmetje ter dali 21. februarja zaslužno brco kranjskim liberalcem.

Liberalni kandidatje. V osem dolenjskih mestih hočejo liberalci kandidirati znanega notarja Plantana iz Ljubljane. — V ribniškem okraju so liberalci ponudili kandidaturu »lepemu« Nacetu Mrharju iz Dolenje vasi. »Lepi« Nace prav dobro ve, da bo pošteno lopnil, a hoče kljub temu poskusiti svojo srečo. — V Idriji bo poleg liberalca Ganglina kandidiral tudi soc. demokrat Etbin Kristan iz Ljubljane. — O kakem posebnem volivnem boju od sedaj ni čuti v naši deželi. Liberalci se ne upajo prav med kmete. Slaba vest jim tega ne pripusti.

»Cesar Franc Jožefova bolnica usmiljenih bratov v Kandiji« je te dni razpošiljala svoje letno poročilo za leto 1907. Iz tega posnamemo, da je bilo preteklo leto sprejetih 1986 bolnikov, ozdravelo jih je 1173, zboljšalo 460, neozdravelo 59, umrlo 57. Operiranih je bilo 494. Po veri je bilo 1863 rimsko katoličanov, 33 grko-katolikov, 3 pravoslavni in 1 komunist. — Te številke jasno govore, koliko dobrega učinijo čč. usmiljeni bratje na dobrodelnem polju. Spominjajmo se jih z darovi, ki pridejo v prid ubogih bolnikov.

Deželnozborske volitve so pred durmi. Še par tednov in treba bo stopiti na volišče. V kratkem bodo postavljeni od zaupnikov vsi kandidatje za kmečke volivne okraje, koder še niso. Treba bo živahne agitacije, da bo udeležba pri volitvah velika. Liberalci bodo zopet poskušali z raznimi neodvisniki, a kakor vselej, tako odbijmo tudi to pot vsako namero liberalcev priti do kakega mandata. V kranjski deželi mora odločevati v deželnem zboru kmet, ne pa razni liberalni advokatje ali njihovi podrepniki. 6 let so liberalci prikrajševali pravice slovenskemu kmetu, temu se mora napraviti sedaj za vselej konec. Zato, slovenski kmečki volivci, pogumno na delo! Zmaga mora biti naša.

Naši kandidatje. Župani in svetovalci metliškega okraja so soglasno sprejeli kandidaturu dvornega svetnika gospoda Šukljeja za Belokrajino. V Novem mestu so proglasili zaupniki za kandidata bivšega poslanca gospoda Dularja.

»Slovenska krščansko socialna zveza v Ljubljani« je sklenila ustreči prošnji koroške socialne zveze in svoječasno prirediti na Koroškem socialni kurz, za kmečke ante od 17. do 25. leta. Kurz bi trajal 5 do 6 dni. Istotako se bode oskrbel združni kurz, ki bo trajal 3 do 4 dni.

Smrtna kosa. Beneške Slovence je zadel zopet hud udarec. V teku 24 ur sta umrla, 2 vrla slovenska beneška duhovnika in sicer č.

g. Jakob Tropina, bivši ažlinski kaplan in č. g. Frančišek Skavnik, župnik pri sv. Lenartu. Izguba teh dveh gorečih mož je za beneške Slovence jako občutljiva, ker vedno bolj primanjuje slovenskih duhovnikov, ki varujejo slovenščino v Benečiji. — Na Bizeljskem je umrl 19. t. m. župnik č. g. Ivan Pavlič. Pokopali so ga 21. t. m. 27 duhovnikov ga je spremlilo na zadnji poti. V slovo mu je govoril č. g. Tomažič, dekan v Kozjem. — V Celju je umrla č. šolska sestra M. Ksaverija Lipovšek, bivša učiteljica v Marijanišču in na učiteljišču v Mariboru. — V Št. Ilju v Slov. goricah je umrl velespoštovani mož g. Franc Celcer, eden izmed najbolj neustrašenih Slovencev in jako veren mož. Naj počivajo v miru!

Imenovan je za inšpektorja ženske kaznilnice v Begunjah adjunkt moške kaznilnice v Gradiški gospod Viljem Franke.

Na sina z revolverjem streljal. V Renčah so aretirali Antona Krpana, ker je streljal z revolverjem za svojim sinom Josipom. V družini je že več časa prepir med Krpanom in njegovo ženo.

Župnik Pilištajn na Štajerskem je dobil g. Jakob Rauter, dosedaj kaplan v Št. Ilju.

Na cesti je umrl v Celovcu dne 20 t. m. krojaški pomočnik Tomaž Gregorič, rodom Kranejc. Zgrudil se je na freudenberški cesti, pa predno je prišla rešilna družba, je bil že mrtev. Umril je vsled srčne kapi.

V plamenih je našel smrt neki 70 let stari starček na Kraigerjevem hribu pri Št. Vidu. V noči od 18. na 19. t. m. je namreč pogorela do tal kočja, v kateri je bival in se sluti, da se ni mogel o pravem času rešiti iz goreče kočje. Med pepelom so našli le nekaj ne popolnoma ožganega dela telesa, iz česar se je sklepalo, da je storil zelo mučno smrt.

Nesreče v Škofji Loki. 22. t. m. sta se zadušila v svojem stanovanju zakonska Jožef Šink in njegova žena. Iz slabo izpeljanega dimnika se je vnel strop in tlel naprej. Mož je

madi maršala Radeckija in je bil večkrat v vojski. Z velikim navdušenjem je pripovedoval, kako so podili sovražnika in o pogumu očeta Radeckija. N. p. v. m.

g Izpod Grintovca. Res je, kar je »Domoljub« pisal. Liberalci so začeli razpor v cerkljanski fari in zdaj ga nadaljujejo v upanju, da bi prišli v občinski odbor. Dobro nam je še v spominu, ko je leta 1900 skiical Hribar shod na svoj vrt. Ljudje niso poznali takrat še tako slabih strani liberalcev, kot jih danes. Precej domačinov se je udeležilo takrat Hribarjevega shoda v trdnem prepričanju, da jim liberalci hočejo dobro. Takratnim razmeram primerno so skrivali pravo barvo in so le polagoma, z zvijačo skušali vdahniti liberalne nazore našim ljudem. Dobro nam je tudi še v spominu, kako so se pred šestimi leti liberalci prizadevali spraviti vsaj nekaj liberalcev v občinski zastop. Ljubljanski župan Hribar je bil več tednov po vrsti v Cerkljah, da je osebno agitiral. Njegovi konji so v Hribarjevem vozu vozili na dan volitve volivce na volišče. Živo nam je v spominu, kako se je ljubljanski župan Hribar sam spozabil in privlekel na volišče neko kajžarico, tako da se je vsem smešno zdelo in je nek zavedni volivec ustavil ljubljanskega župana Hribarja tako-le: »Ko bi ženske smeje osebo na volišče, bi jim ne bilo treba dajati pooblastil«. In nato jo je ljubljanski župan Hribar odkuril z ženo z volišča. Spoznal je, da Cerklje niso Ljubljana. — Svoje ga poželjenja po vplivu v Cerkljah župan Hribar ni pozabil. Njegovi pristaši delajo vedno v Hribarjevem smislu. V Ljubljano je vzel Hribar k svoji zvezi Babičevega fantka iz Bernika, ki še posnemalnika ni znal zapreti, ko je začel v svoji mlekarni izdelavati maslo in je šel na Skaručino v šolo. In ta izkušeni miekar, ki pred poldrugim letom ni znal strojev zapirati, naj danes dela pri Hribarjevi zvezi — kot veččak. Govori se tudi po cerkljanski okolici, da so cerkljanski liberalci ustanovili svojo posojilnico. Čudite se! Načelnik posojilnice je baje Babičev fantek, tajnik pa gostač Joža Lapa'ne. Prostore je dal liberalni posojilnici vedno »nedolžni in pobožni« Matevž Kern, gostilničar v Cerkljah. Potem se pa še krega ta človek, ako ga imajo ljudje za liberalca in se izogibljajo njegove gostilne in prodajalne. Sam seveda ni popolnoma nič kriv in se dela nedolžnega, kot bi ne znal do pet šteti, a po njegovi hiši se govori, da so duhovniki vsega krivi in zaslužijo, da bi jih živo pretepali. Matevž, le počasi! — Kmetje! Nihče nas ne more siliti, da bi podpirali svoje nasprotnike, ker bi nas z našimi podpirami potem pretepali. Zato se pa varujmo odkritih kakor tudi hinavsko potuhnjenih liberalcev, ki se za silo delajo tudi pobožne, kadar to kaže.

Bohinjske novice.

g Bohinjsko jezero je začelo zmrzovati; v par dneh se bomo že drsali po njem.

g 155 »Domoljubov« je letos v srenjski župniji. Že lani smo bili prvi v radovljiški dekaniji — morebiti letos tudi, ker je

12 naročnikov več. »Bogoljub« je dosedaj nazadoval vsaj za 20 članov. Zakaj neki? Vsak član Marijine družbe bi moral imeti svojega!

g Umrla je pod Studorom Ana Pekovec, zvesta družabnica in hči Marijina. Skozi več let je zelo trpela v bolezni, a vedno vdano in potrpežljivo prenašala vse bolečine. Čez 70 deklet je spremljalo svojo sestro na zadnjem potu. Pevke so ji zapele doma, v cerkvi in na grobu — zadnjič v slovo. Bodi ji zemljica lahka!

g Nesreča — in sreča. Posestniku Lovrencu (Orencu) izpod Studora je minuli teden zagnalo nad »hudičevim mostom« pri Fužinah štiri leta staro kobilo na ovinku z naloženim lesom po mlini proti vodi, globoko do 20 metrov in strmo kot na strehi. Ojnice so se polomile in vsi so mislili, da je končana tudi lepa žival. K sreči ni les kobile prav nič zadel in po precejšnjem trudu je ta spravil kobilo iz nevarnosti. Ko bi se bile ojnice zlomile le par sekund pozneje, šlo bi vse skupaj v globoki prepad potoka Mostnice.

g Bohinjski se nmože! Kako to? — Rodilo se jih je v letu 1907 62, umrlo le 36. Ne bo jih še zmanjkalo! Porok je bilo v minolemu letu 14.

g Zajcu smrt. Veliko škode so letos napravili zajci v naši dolini. Mlado drevje zunaj vasi je vse oglodano. — Zato zajcu smrt!

g Na Nemškem Rovtu so vaščani po navodilu domačega župnika J. Pibra očeđii in zboljšali krog šest johov podobčinskega pašnika še v poznem jesenskem času. Žal, prezgodaj je zapadel sneg ter nadaljno dogovorjeno delo preprečil. Najlepši del pašnika je bil do cela z grmovjem preraščen; živina ni mogla niti hoditi po njem. Paše pa sploh ni bilo. Kolika izguba! In sedaj? Vaščani so z res vzgledno pridnostjo iz nerodovitnega sveta napravili travniku podobno dolino. Delo so si namreč razdelili po številu pašne živine na šihte; pri delu so takorekoč tekmovali ter jeden drugega navduševali. Kako veličasten je bil pogled na te delavne može in mladeniče pri skupnem delu za skupno korist! Tudi pri kmetu je treba vzbuditi zavest za skupno delo: eden za vse, vsi za enega. Saj ima dobiček le kmetovalec. Koliko bi se dalo na ta način storiti ne le v Bohinju, temveč tudi drugod po celem Kranjskem. Naj bi vrli Rovtarji našli mnogo posnemovalcev! Upati je, da bo agrarna operacija to vzgledno začetno delo svoječasno vpoštevala — v korist Rovtarjev.

g C. kr. deželna komisija za agrarno operacijo je v seji z dne 19. decembra 1907. ugodila prošnji posestnikov iz Bohinjske Bistrice, da se uredi užitne in gospodarske pravice na planini »Vogel«. Ko bodo urejene medsebojne pravice, potem bo ista oblast z izdatno pomočjo države in solastnikov izvršila toliko potrebno izboljšanje na tej planini.

g Na Bistrici je dne 16. t. m. umrl g. Janez Mencinger, po domače Osredok. — V župniji bistriški je bilo minulo leto rojenih 64, umrlo jih je 52. Poročenih je bilo 12 parov.

g Gorenjske kmete bi rad organiziral »brez duhovskih in advokatskih pijavk« liberalni list »Gorenjec« v Kranju. Zadnjo soboto je urednik Lampret objavil uvodni članek, kjer se vabi na ustanovitev samostojne (seveda od liberalcev odvisne) kmečke stranke za Gorenjsko, ki »bo ubirala prave strune«. Kako bi pa »Gorenjčevi« učitelji radi kmetov strune ubirali, se vidi iz iste številke »Gorenjca«, ko neki prijatelj kmetov na široko razklada in bobna, da se ne sme mleko nič podražiti in da so kmetje s sedanjo ceno, ko dobivajo po 6 krajcarjev za liter mleka, če ga prineso v mesto, »popolnoma zadovoljni«. Če bo »Gorenjec« tako samostojno kmetov strune najval, mu bo nazadnje še najbolj liberalno zavedni kmet, Babičev z Brnika, eno zagodel, to namreč, — da ga bo pustil.

— **Na Bleškem jezeru** bo prihodnji ponedeljek dne 3. februarja vsakoletni shod svetega Blaža. Slovesno služba božja bo ob 10. uri na Otoku. Led je popolnoma zanesljiv.

Iz kamniškega okraja

g Iz Špitalča. Borba za občinski lov. V prvi številki letošnjega »Domoljuba« poroča neki dopisnik, da se godi občini mengiški škoda, ker je glavarstvo v Kamniku podaljšalo proti sklepu občinskega odbora lovski zakup kriškemu baronu Apfaltrernu. — Nekaj podobnega se godi z občinskim lovom v Špitalču. Deželna lovška postava namreč določa, da se lovski zakup ne sme brez javne dražbe podaljšati čez dobo 10 let. Za dobo prvih pet let sme okrajno glavarstvo samo po zasljanju občine podaljšati lovski zakup; za dobo drugih pet let pa samo s privoljenjem občine. Ker je g. baron Rudolf Apfaltrern v Črnelem ponudil samo 95 K (zdaj že 100 K), neki drugi mož pa 200 K, tedaj niso odborniki dovolili podaljšanja zakupa gospodu baronu, ampak zahtevali javno dražbo. To bi se bilo moralo zgoditi že začetkom leta 1907., pa gosposka tega ne stori, vkljub temu, da vé, da drugi ponudnik daje dvakrat več kot dosedanji zakupnik baron Rudolf Apfaltrern. Zahtevala je sicer slavna deželna vlada, da se pozikua poravnava glede visokosti zakupnine, toda g. baron se ni hotel z nami pogajati v določenem obroku. Zdaj se pa občina noče ter zahteva javno dražbo po postavi. Postavo naj izvršujejo tudi tisti, ki imajo čuvati, da se postave izvršujejo; kako naj bi sicer ljudstvo spoštovalo varuhe postav!?

Iz Ihana se nam poroča prisrčna želja, da bi prišlo kaj življenja v ondotno izobraževalno društvo.

g Domžale. Katoliško izobraževalno in podporno društvo v Domžalah se je tudi v preteklem letu prav živahno razvijalo. Samo v tem letu je pristopilo 51 moških in 121 ženskih udov nanovo k društvu, tako da šteje društvo danes že 137 moških in 235 ženskih udov, skupno torej 372 udov. Od teh jih pripada »strokovnemu odseku slavninarskega delavstva v Domžalah« 192. — Podpore med bolne društvene ude se je razdelilo 992 K. Dobilo jo je 55 udov. — Vseh dohodkov je imelo društvo lani 1825 K 99 h, stroškov pa 1623 kron, preostanka torej 202 K 99 h. Društvo si je med letom oskrbelo krasno novo zastavo, ki je stala 1050 K. Zanj se je po-

namestnico. — Influenca se je te dneve pri nas začela splošno razširjati. Zelo veliko ljudi je bolnih.

Od Sv. Križa. Društvo je to leto dosti dobro napredovalo, bilo je za polovico več udov kot lani, priredilo je tudi marsikatero veselico. Želimo, da bi bilo v bodoče še boljše in da bi še več udov pristopilo k našemu društvu. Na razpolago so jim mnogobrojni časniki in knjige. »Domoljubov« imamo 24 iztisov naročenih. Društvo želi prirediti občni zbor 16. svečana 1908. in predavanje. Prosi se, da se udje tega zbora obilno udeležijo. Letina je bila pri nas jako dobra, posebno vinstvo se je dobro obneslo. Pridelali smo mnogo izvrstnega vina, katerega se v naših goricah lahko še precej dobi po zmernih cenah.

d Litija. Priporočamo vsem obiskovalcem v Litiji in vsem okoličanom iz sosednjih župnij gostilno pri »Kamničarju«. Izmed prodajalen pa priporočamo ono g. Oroslava Brica. Svoji k svojim! — Šolska mladina je dne 19. januarja ponavljala pri »Oblaku« igro »Palčki«.

d Sava. Sava se prenavlja. Šola je dozidana, cerkvena streha in v notranjščini je vsa prenovljena in zdaj bodo še novega župana izvolili; katerega, vam bom že povedal.

d Šmartno. Umrl je v Gradiških lazih dobroznani posestnik Jožef Pregelj, katerega mlajši brat je polkovnik v pokoju, sedaj v Sarfenbergu na Zgornjem Avstrijskem. — Ljudje so začeli močno bolehati in umirati. Sedaj sta ena za drugo umrli mati in hči; obe ste bili eno za drugo prevideni, a tudi v smrti niste ločeni, namreč Elizabeta Groznik in Katarina Pirč; bosti pa še v grobu skupaj počivali. — Visoka rodbina Meklenburška je zbolela, a se je že na bolje obrnilo. — Širi se nova bolezen: hud glavobol in pa bolečine v tilniku; to trpi kaka dva dni, potem je spet bolje. — Mlado »Katoliško izobraževalno društvo« je 19. t. m. priredilo veselico, kot je bilo naznanjeno. V okusno poslikani dvorani je najprej govoril gospod dekan Rihar in razložil napis nad odrom: veri in vedi. Nato so fantje-društveniki prvič nastopili in lahko rečemo: nepričakovano izvrstno v igri »Črevljar«. Imajo veliko nadarjenosti. Ugajali so vsi in pokazali svojo spretnost in talent: bahaški baron, ljubeznivi Tonček, večno nesrečni Opeka, skopi Valentin, doktor Sopnik s svojo zavreto krvjo, a najbolj je ugajal in svojo ulogo zadel mojster Blaže. To vam je bil tak, kot bi vam hodil po ljubljanskem gledišču. Čast pa vsem! Vidi se tu, kje je prava izobrazba: v poštenem razvedrilu ali v pijači. Obisk je bil povoljen in tudi gmotni uspeh, kar se zlasti sedaj potrebuje, ko je treba mnogo novih stvari napraviti. Upamo, da se še ta predpust igra ponovi in doda še ena: »Krcmar pri zvitem rogu.« — Na oklicih je znani gostilničar g. Ivan Robavs.

d Vače. Umrla je mati visokošolca Juvana. — Domača, pred kratkim ustanovljena posojilnica izvrstno deluje. — Razsajala je tukaj neka nova bolezen in zahtevala mnogo žrtev. Sedaj je že bolje.

d Izlake. Sem pride začasno učiteljico gospodična Vera Tancig.

d Nevaren poizkus. Iz Št. Lamberta se nam poroča, da je v tem času, ko pri-

hajajo od raznih strani poročila o hudem mrazu in ko vlada tudi ondi prav občutljiv mraz, nekdo poizkusil, če bi se dalo spati kar na planem brez blazinice in žimnice. Mimoidoči gospod župnik mu pa dopove, da je to malce nevarno. Pa komaj da je verjel, kajti dolgo je pomišljal, bi li vstal, ali ne. Ko je konečno vendar vstal, ni bil še prepričan, da se doma na peči ali v postelji bolje spi, kot na trdih mrzlih tleh, kajti večkrat je še poizkus ponavljal. Pri tem poizkusu ga je mati zemlja tudi naučila, da je bolj trda kot človeški nos. Oj ti ljubi alkohol, kako ti tepeš ljudi, in vendar te imajo tako radi. — V Št. Lambertu je epidemično nastopila influenza. Skoraj v vsaki hiši je kdo bolan, v nekaterih tudi več, kot eden.

Belokranjske novice.

d Duhovne vaje so imeli v Podzemlju. Vodila sta jih gg. p. Kunstel in p. Rakovec, jezuita iz Ljubljane.

d Nad 130 »Domoljubov« prihaja vsaki teden v metliško župnijo. Okoli 40 več, kot pretečeno leto. Lep napredek!

d Na Grabrovcu pri Metliki je med otroci nalezljiva bolezen »škrlatinka«. Stariši, držite se predpisov, katere vam je dalo glavarstvo potom županstva!

d Zimo imamo krasno, prav tako kakor si jo želimo. Sedaj pa saninc in vreme jasno. Kaj hočemo boljšega?

n Iz Prema. Krasen je bil dan v nedeljo, dne 5. t. m., za celo našo faro. Ta dan smo sprejeli novega preč. gospoda dušnega pastirja g. M. Škrjanca. Ljudstvo je željno pričakovalo prihoda svojega novega dušnega pastirja. Veselo so ta dan vihrale ob cesti cerkveni banderi sv. Alojzija in preč. Device, pod katerimi je stala šolska mladina in nji na čelu gospod nadučitelj J. Okorn. Ko se je v daljavi ugledal voz, na katerem se je vozil naš prečastiti gospod, so slovesno zapeli premski zvonovi. Prvi je nagovoril gospoda župnika naš gospod župan s kratkim nagovorom v imenu premske občine, potem cerkveni ključar v imenu cele fare. Za tem gospod nadučitelj v imenu šolskega vodstva in potem šolska učenka Ivanka Kljun, ki je podala gospodu krasen šopek cvetic. Konečno je še pozdravil imovit vaščan iz Bitinje v imenu občine Bitinje. Gospod župnik se je vsem lepo zahvalil. Za tem smo se jeli počasi pomikati proti farni cerkvi, kjer je preč. gospod opravil slovesno popoldansko službo božjo. Upati je, da bode z novim preč. gospodom tudi farna cerkev, ki je v zidavi krasna, a v zunanjih zidovih vsa oluščena, dobila novo lice. In upati je, da se bode naša fara pod našim novim prečastitim gospodom dušnim pastirjem duševno in telesno popolnoma razvila.

Umrl je v Adlešičih župan Mat. Milek. Zupanoval je 9 let. N. v m. p.!

Zupanom občine Adlešiči je bil izvoljen g. Peter Rauch, graščak v Podbrežju.

V župnijo Adlešiči prihaja redno nad 30. »Domoljubov«, 8 »Bogoljubov«, 3 »Cvetjev«, 7 »Amerikanskih Slovencev«, 25 »Kmetovalcev«.

Drago ženitovanjsko pismo. V Metliki je bilo napravljeno neko ženitovanjsko pismo (seveda pri notarju), ki je stalo nič manj kot

265 K 94 v (beri: dvestopeetinšestdeset kron in 94 vinarjev!) Čas bi vendar že enkrat bil, da se notarijat podržavi.

Umrl je dne 15. t. m. Janez Konda, Gor. Lokvica št. 12. Rojen je bil pokojni dne 16. septembra 1822. l. Bil je navdušen pristaš »S. L. S.« N. v m. p.!

Iz Zagorja.

Iz Zagorja. V nedeljo, dne 19. t. m. smo spremili k večnemu počitku 48letno dekle Jožefo Grabnar. Zasluži, da se je spomnimo v »Domoljubu«, saj je bila več let, do smrti, njegova zvesta naročnica. Po dokončani šoli je prišla v cinkarno, kjer je delala 30 let za nekaj bornih krajcarjev. Tam si je nakopala tudi bolezen. Prihranila, ali bolje pristradala, si je bila toliko, da se je sama preskrbela vso bolezen. Če je tudi imeja težavno delo, vendar ni nikoli pozabila svojih verskih dolžnosti, kakor se žalibog danes dogaja pri nas pri tolikih ljudeh, ki bi to mogoče lažje storili, kakor je ona. Ker je tako lepo živela, zato se pa tudi v bolzni ni ničesar bolj veselila, kakor če so jo prišli obhajati. Zato so jo ljudje spoštovali, kakor je pokazal lepi pogreb. Naj počiva v miru!

d Od žalosti ali veselja se je opil neki mož po pogrebu svoje žene tako, da so ga morali nositi. Pač žalostno! Kdaj bodo naši ljudje prišli do spoznanja, da je pijančevanje zanje največja poguba, da jim krađe denar, zdravje, pamet in poštenje . . . Pijača na pijačo!

Po stopnicah je padla na Toplici 75letna Ana Anžur in si pretresla možgane.

d V Kisovcu sta pretečeni teden v rudniku dva delavca komaj ušla smrti. Enega je bilo tako podsulo, da so ga komaj še izkopali in rešili, drugega je poškodevalo, pa k sreči ne nevarno.

Iz ribniške doline.

d Shod volivnih zaupnikov je bil dne 12. januarja v Ribnici. Zbrali so se, kakor je bilo na ljudskem shodu v Ribnici dne 24. novembra pr. l. sklenjeno in na shodu istega dne v Laščah sprejeto, da postavijo dva kandidata za deželnozbornske volitve. Na vsakih 200 katoliških volivcev je prišel po en volivni zaupnik. Došlo je iz celega volivnega okraja 61 volivnih zaupnikov. Glasovalo se je po listkih. Za kandidata sta bila proglašena gg. drž. poslanec Jaklič in sodraški župan Bartol. Ta dva moža bo torej vodstvo S. L. S. proglasilo za obvezna strankina kandidata in vsakega pravega, odkritosrčnega in resničnega pristaša naše vrle S. L. S. dolžnost je, da ne samo sam voli ta dva, ampak zanja tudi agitira. Kdor bi zdaj, ko so govorili volivni zaupniki, volil ali delal za koga drugega, ta bi bil izdajalec stranke in škodljivec ljudstva!

n Občni zbor hranilnice in posojilnice v Ribnici je bil v nedeljo, dne 19. januarja. Prometa je bilo v preteklem letu 1 milijon 189 tisoč 769 kron, čistega dobička pa 2078 K 51 v. Ker zavod obhaja letos desetletnico svojega obstoja, bomo pri priliki o njem še kaj izpregovorili. Za danes naj bo le to, da bi bila pač vsakega pametne-

ga kmetovalca dolžnost, da podpira to svojo hranilnico, ki je kmetiška in bolj varna kakor kakšna druga!

d Hranilnica in posojilnica v Velikih Laščah je vsled denarne draginje na svetovnem trgu dvignila obrestno mero, in sicer za hranilne vloge na štiri in tri četrt odstotkov, za posojila pa na pet in pol odstotka.

Iz Mirne in okolice.

d Novoustanovljena »Hranilnica in posojilnica« na Mirni je začela poslovati dne 6. januarja. Ima že 2959 K prometa. Ustanovljena je samo za župnijo Mirna. Železna blagajna je 720 kg. težka in stane 320 K.

d V šentjanskem premogokopu so si »kukci« omislili stroj, ki bo iz jame sam vozil premog in ga samposebi ločeval v tri vrste, drobni, srednji in debeli premog. Pri tem stroju bosta imela posla le dva delavca. Za ta stroj so potrebni trije veliki kooli za paro, dva po 8000 kg. in eden 12 tisoč kg. Ker nova železnica še ne vozi, prevzel je prevažanje teh kotlov gospod Pavlin iz Trebnjega, ki si je nabavil nalašč za to posebno močan voz. En kotel z 8000 kg. je že prepeljal prve dni po novem letu. Vpregel je šest parov konj. Za prepeljavo največjega kotla so se odredile od c. kr. deželne vlade po gospodu inženirju Zajcu posebne varnostne odredbe. Mostovi morajo biti povsodi močno podprti in cesta ob nasipih popravljena po potrebi. Ker je pri zadnji vožnji voz po klanecu od Gabrijel do Karmela kar drsel in niso navadne cokle zadostovale, četudi je bila kopna cesta, bo sedaj napravil gosp. Pavlin k vozu posebno zavoro na zobe, s katero bota dva moža zavirala voz po klancih. To bo vredno videti.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz Št. Ruperta. Ne poslušajte tujih agentov! Razni agenti lazijo okrog po fari in spravljajo ljudi v nesrečo. Vzglej. Nekoga kmeta so dobili kar trije agenti v svoje kremplje, da se jim je podpisal, in sedaj je dobil poziv, naj plača zavarovalnino! Kmet se čudi sedaj svoji lahkovernosti, ker bo imel pota k sodišču in plačeval strške tožbe, ker ga bodo tožile zavarovalnice. Neki kmet je sitnega agenta z grabljami odpodil iz svojega hleva, ker mu ni dal miru. Zavarujmo se pri domači »Vzajemni zavarovalnici«, katero zastopa Jože Cimerman, organist v Št. Rupertu. Tujim agentom zaprimo vrata. — »Čebelica« ima lansko leto prometa 1700 kron. Lep prihranek, ki bi ga drugače ne bilo, šel bi bil po vodi za nepotrebne reči. Treba še bolj nositi v »Čebelico«. — Socijalni tečaj se je dobro obnesel. Pokazal je, da imamo veliko dela pred seboj za izboljšanje pri kmetijstvu. Mnogo treba še pouka, ne pa samo zabavljanja in popivanja! Gg. dr. Krek in Hočevnar, a posebno še g. Legvart so jasno pokazali, kje je treba pričeti. Pomoč je zagotovljena, samo začeti je treba.

d Iz Velike Doline. Umril je Martin Bajs, ki je deloval skoro 25 let kot cerkveni ključar pri podružnici sv. Jakoba.

Bil je sam izvrsten in zgleden gospodar in s svojimi mnogimi izkušnjami je zelo podpiral pokojnega gospoda župnika pri napravi novega vinograda pri Sv. Jakobu. Bil je mož stare korenine, iz srca udan sveti cerkvi. Sveti mu večna luč! V bližnjem Samoboru je umrl na praznik svetih Treh Kraljev popoldne častiti pater Kalasanc v starosti 74 let. Živel je v Samoboru trideset let in ko ni bilo kapelana na Veliki Dolini, je hodil pokojnik prav dostikrat pomagat na Veliko Dolino, in zato so mu dali ljudje časten naslov dolinski kapelan, na kateri ime je bil pokojnik ponosen. Letos bi obhajal zlato mašo ali petdeset let mašništva, česar je zelo težko pričakoval, pa ga je Bog preje k sebi poklical. Bodi mu lahka bratska zemlja hrvaška in Bog mu plačaj vse nam storjeno dobro! — V naši fari se je pojavila davica, ki je umorila tri otroke, med njimi devetletno učenka.

d Iz Ambrusa. Svoji k svojim! Po tem geslu je ravnal neki posestnik iz A To pa ni bilo po volji zastopniku Slavije, pri kateri je bil prej zavarovan. Rekel je, da »Vzajemna« nima denarja in da nima nič rezervnega zaklada. Seveda mu je dotični dal tako primeren odgovor, češ, da vsakemu takoj vse pošteno izplača. Mi pa smo mnenja, da ko bo »Vzajemna zavarovalnica« toliko stara kot »Slavija«, bo imela še več denarja, kakor »Slavija«. — Naše »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« počasi napreduje. V kratkem se prične s predavanji. Cuje se nekaj o »Čebelici«. Bog daj, da bi ljudje spoznali njeno korist in bi čebelicam podobno nabirali in plodonosno hranili svoje krajcarje, namesto da bi dajali denar za nesrečno žganje. — Bližajo se tudi občinske volitve. Sicer ni to nič posebnega, vendar pa nas zanima, komu bomo dali vaje v roke. Upamo, da bomo volili možje po svojem prepričanju, katoliške može.

Občinske volitve v Doleh pri Litiji so vendarle razpisane. Imenik je razporejen od 16. svečana. Možje domačini, na noge! Otrsite se tujcev!

Iz St. Vidja na Dolenjskem. Bravci časopisov so povečini naziranjja, da stare reči več ne vlečejo in spadajo med staro šaro. Naj si bo temu kakorkoli že, novice ali bolj dogodki iz naših ravnin ohranijo vedno svojo veljavo. Zato evo vam nekaj tacih še iz preteklega leta, povrhu pa tudi nekaj novih! — Tretjo advento nedeljo smo imeli št. Vidci zopet čast, videti v svoji sredi prevzvišenega knezoškofa, ki so od sobote na nedeljo tu prenočevali in z znano gorečnostjo spovedovali ter dvakrat v cerkvi govorili. Sv. mašo ob osmi uri so darovali za obe družbi in pri tem lastnoročno obhajali okrog 600 članov mladeniške in dekliške Marijine družbe, ki ste imeli ta dan slovesen shod s skupnim svetim obhajilom. Slavnost je bila prav impozantna. Ob tej priliki je namreč nastopil naš mogočen pevski zbor, ki šteje do 80 domačih pevskih moči. Slišali so se moški, ženski in mešani zbori. Vsa čast in priznanje našim vrlim pevcem in pevkam, ki so dosegli tako nepričakovan uspeh. — Popoldne imenovanega dne so prevzvišeni sprejeli na novo 28 deklet v Marijino družbo. Tudi to kaže lep napredek in zanimanje za dobro stvar. — Novi altar v Pungertu blagoslovili so mil. g. opat zatiški o božičnih praznikih. Slovesnosti udeležili so se tudi naš poseben ljubljenec in rojak — g. dr.

Janežič, ki so ob tej priliki imeli tudi cerkven govori. Oltar so na svoje stroške dali napraviti županov oče iz Dolenjevsi, ki so že marsikaj storili za sv. Lampreta. Bog jim plačaj to požrtvovalnost obilo z zdravjem in še kako veselo urico na svetu. Kljub slabim potom so tudi g. Mihael Bogulin, četudi slabotnega zdravja počastili to slovesnost s svojo navzočnostjo. — Za novo cerkev v Vel. Gabru se pridno dovaža material. Lesa, peska in apna nagromadene so okrog stavbišča že velike množine. V veliko veselje pa se dan na dan še vedno dovaža novo gradivo. Čast vsem možem, ki tako pridno delajo in tako mnogo darujejo za prepotrebno novo cerkev sv. Urha. Bog jim stotero povrni, poleg tega pa nakloni še mnogo novih dobrotnikov, ker cerkev bo še veliko potrebovala. Ako ne pride vmes kaj posebnega, se spomladi prične s podiranjem stare in zidanjem nove cerkve; načrt je že predložen knez. škof. ordinarijatu v potrjenje. Cerkev bo kras vse okolice. Zganite se torej vsi za to veliko bogoslužno delo! — Št. Vidci! Volitve v deželni zbor so tu. Drugo polovico prihodnjega meseca bomo imeli priliko zopet pokazati, kdo smo. Zadnje državnozbornske volitve pri nas niso mogle nič lepše izpasti, kakor so. Pokazali smo, da stojimo, kakor skala na starem temelju — vse za vero, dom, cesarja. — Volili smo malone enoglasno vsi katoliškega poslanca na Dunaj — in tudi izvolili smo ga. Da je k temu vse pripomogla — lahko rečem — naša polnoštevilna udeležba pri volitvah, je umevno samo obsebi in tega ne more nihče ugovarjati. Vse je šlo na volišče, kar je količkaj gibal. Prihodnje deželnozbornske volitve so za nas še večjega pomena, kakor državnozbornske. Tu se gre zato, kdo bo gospodar v naši domači hiši, kdo nam bo rezal kruh. Ali liberalci, ki nam obetajo »knof«, sebi pa »groš«? Ne! Tega ne pustimo! Stopimo zopet vsi enoglasno na volišče in volimo može, ki bodo vseskozi naši, može katoliškega prepričanja, može, ki imajo za nas srce in ne samo »knof«. — »Domoljuba« prihaja v faro nad 200 iztisov.

Iz Loškega potoka. Naše društvo »Tabor« kaj lepo napreduje, redno se oglašajo in pristopajo novi udje. Precejšno število nas je že. Pa ko pridejo domov naši vrli Hrvatariji, tedaj se pa število članov kar podvoji ali še več, saj že sedaj tam iz gozdov Slavonije in Ogrske povprašujejo kako kaj z društvom. Knjižnica si je nabavila zopet lepo število novih, zanimivih knjig, za zabavo pa tudi za poduk, »kot o pogozdovanju, gnojenju itd. Ko se popolno uredi, bodo člani preskrbljeni za lep čas za berilo, zabavno in podučno. V najkrajšem času bo prvo društveno predavanje, h kateremu vabimo tudi one, ki dosedaj še niso vpisani, da bodo spoznali, da društvo ni samo po imenu, ampak se mu hoče tudi po delu. Še več! Mlado društvo hoče svoje člane in tudi druge farane kmalu povabiti na vesel popoldan, ki ga priredi v predpustu, katerega glavna točka bo lepa predstava in še nekaj! Pa o tem o priliki še kaj več!

Shod na Kumu na sv. Neže obeta dobro leto:

»Kolikor je o sv. Neži na Kumu ženjic, toliko bo na polji v jeseni kopic.« Tako pravi domači pregovor — in ženjic je bilo do 200 in možkih blizu toliko.

d Iz višnjegorske okolice. Občinski odbor na Polici je v svoji seji, dne 8. decembra 1907 soglasno imenoval častnim občanom včl. g. Andreja Pipana, župnika na Polici, z ozirom na izvanredne zasluge, katere si je stekel v 22-letnem delovanju za občino in vso faro. V nedeljo, dne 19. t. m. mu je občinski odbor z županom na čelu poklonil krasno izdelano diplomu s primernim nagovorom. — V Višnji

novanje in sicer v sobo, kjer je bila dosedaj prodajalna katoliškega tiskovnega društva. — Z novim letom se je številno »Domoljubovcev« zopet nekoliko pomnožilo. — V bolnico je prišla prejšnji teden Frančiška Kovač, ki se je pred enim mesecem na rokah hudo opekla.

Ilirski Zagorja. V »Domoljubu« št. 3. se čita, da v ilirsko-bistriškem okraju živi še pet Radeckijevih vojakov. V Zagorju imamo pa šestega, imenuje se Alojzij Fatur, posestnik in gostilničar, star 81 let, odlikovan za zasluge kar s tremi svetinjami. Ta junak vé povedati marsikaj iz one dobe, ko so se pokali z Italijani; zanimivo ga je poslušati.

Iz raznih krajev.

V Dekanah v Istri je zmagala S. L. S. pri občinskih volitvah ter popolnoma porazila liberalnega privrženca Šiškoviča in njegove pristaše, ki so bili vsi privrženci tržaške liberalne »Edinosti«. Živelci zmagalci!

Stajerska slovenska kmečka zveza ima svoj občni zbor dne 6. februarja 1908., ob 10. dopoldne v Narodnem domu v Celju, na katerega vabi vse svoje ude in somišljenike najpristrčneje. Hočemo še enkrat poskusiti v Narodnem domu. Če bo mir, dobro, če ne bo miru, ne prestopi od nas nihče več praga Narodnega doma.

Liberalci proti kmetu. Ker so nekateri kmečki poslanci, kakor tudi Ježovnik, Roblek glasovali za socialnodemokratski predlog, naj se odpro meje tuji živini, dobila je vlada zopet pogum, pogajati se s Srbijo o medsebojni trgovinski pogodbi. In kakor poročajo listi, hoče vlada z ozirom na protikmečko glasovanje nekaterih kmečkih poslancev dovoliti Srbiji uvoz gotove množine mesa in pa prevoz srbske živine skozi Avstrijo v druge države. Naši poslanci so v tem oziru storili svojo dolžnost in sta se mudila zadnji teden poslanca Roškar in Povše na Dunaju ter na pristojnem mestu ugovarjala proti vladni nakani. Volivci pa uvidijo, kolike nezgode store poslanci kakor Ježovnik, Roblek, ki morajo biti poslušni sluge celjskih slovenskih mesojedcev.

Lutrovci v Celju so svoj stari tempelj prepustili pivovarju Th. Götzu; ta ga je sedaj natlačil z ledom. Lepo spoštovanje, toda kakoršna vera, tako ravnanje.

Nova mlekarska zadruga se je osnovala predzadnje nedelje na Krki. Poslovati prične še to zimo.

Ely, Minn., Amerika Božične praznike smo prav lepo obhajali; zima je mila, denarna kriza ponehuje, vendar delo po rudnikih in tovarnah tukaj še ni pričelo v prejšnjem obsegu. Nihče naj iz stare domovine ne hodi semkaj, ker je res slabo. Bog daj, da bi se kmalu povrnil stari časi!

Izseljevanje v Rio Grande do Sul. Avstrijska Rafaelova družba poroča: Brazilijanska država Rio Grande do Sul je poljedelska in zato delavcem in rokodelcem ni nasvetovati, da bi se tjakaj izselili. Tudi poljedelski delavci ondi ne bodo našli sreče. Nekaj uspeha utegnejo imeti edinole kmečke rodbine, ki imajo nekoliko kapitala, pa tudi te bi morale nekaj let trdo delati. Država da izseljencem, ako se hočejo naseliti na državna posestva, 25 ha na razpolago in jim prvo leto posodi tudi do 230 K, da si nabavijo kmečko orodje. Te parcele stanejo 400 K in ležijo v pragozdu. Teh 400 K, kakor tudi za orodje

posojeni denar, se mora državi vrniti v petletnih ratah. Ako izseljenec tega ne plača, zapade globi, ki znaša 10% od posojila. Ker od vlade posojeni denar ne zadostuje do prve žetve niti za najpotrebnejša živila, kaj še za orodje in povračilo prvega obroka, mora imeti vsak izseljenec vsaj 1000 K lastnega kapitala. Izseljenci se morajo naseliti daleč drug od drugega, tako, da kmalaj ob nedeljah morejo skupaj priti. Najugodnejši čas za naselitev je v maju, aprilu in juniju. Izseljenci morajo vzeti s seboj precej gorke obleke in odej, orodje pa kupijo najlažje v Rio Grande. Potna prtljaga izseljencev je carine prosta. Izseljence sprejme v Rio Grande vladni agent in jih na stroške vlade prepelje po železnici v Porto Allegre. Kar zapravijo izseljenci v Rio Grande, mora sarni plačati, pač pa država nosi stroške prevoza iz Porto Allegre na nakazano posestvo, ako izseljenec kupi državno zemljo. Izseljenci naj se nikar ne odločijo že v Rio Grande, kakšno in katero zemljo hočejo kupiti, temveč šele v Porto Allegre, kjer naj gredo takoj povprašat za svet avstrijskega konzula, ali pa ondotno avstrijsko društvo ali pa zastopnika Rafaelove družbe. Zazdaj pa je od izseljevanja v Rio Grande treba resno odsvetovati, ker so ceste slabe in se večkrat poljski pridelki ne morejo nikamor prodati. Tudi je uprava in sodnija slaba.

Drobtine.

Kotel razpočil je v Pueblu, Colorado. Ubitih je mnogo oseb. Med žrtvami so ubiti tudi trije Hrvatje, dva sta pa ranjena.

Kolera. V Meki in Medini oboli na kolero vsak dan malone 200 oseb. Do 80 odstotkov jih umre.

Pet delavcev zasutih. Pri St. Mihaelu der Maurienne na Savojskem je zasulo v kamenolomu pet delavcev. Enega so rešili.

Norec, ki hoče svojo mater živo pokopati. Posestnik C. G. v F., sicer zelo miren človek, trpi periodično na možganih. Bil je že dvakrat v norišnici v Dobřanu. Obakrat so ga odpustili kot ozdravljenega, a se je vselej kmalu bolezen ponovila. Ker je bil sedaj že dolgo časa popolnoma zdrav, so odpravili tudi kuratelo nad njim. S svojo 70-letno materjo je vodil svoje gospodarstvo. Pred par dnevi pa je prišel G. ponoči k vaškemu kovaču in ga je prosil za posvečene cerkvene svetilnike kakor tudi, da se takoj zvoni z mrtvaškim zvoncem, češ, da je njegova mati umrla. Kovač, ki opravlja obenem službo cerkovnika, se je podal iz previdnosti najprvo na njegov dom in tu se mu nudi prizor, ki mu ga ni kmalu enakega. V postelji leži že dva dni bolna mati in brez hrane. Ko je odprl kovač vrata, mu norec namigne, da naj tiho in počasi hodi, ker je mati mrtva. Ta pa lačna prosi za hrano. Ko se je bolna mati ganila, ji zakliče norec: »Ne premakni se, ti si in moraš biti mrtva!«

To se je ponavljalo cel dan, kadarkoli je kdo prišel v hišo. Nekaj sosedov je nazadnje vendar izvabilo norca za nekaj časa iz hiše, da so mogli dati bolni materi nekaj hrane. Popoldne je napregel G. konje in se odpeljal v bližnji kraj po krsto. Ko se je odstranil, je bolnica zapustila hišo in se skrila pri znancih. Sedaj jo norec išče povsod ter pravi, da »bode na vsak način danes popoldne pogreb«. Pokopati jo hoče nekje na polju.

Književnost.

Kako lepo knjigo širiti med ljudstvom. Ni prazno vsakdanje očitiranje, da naši ljudje premalo poznajo in umevajo domačo književnost, namreč 1. bralne krožke, 2. dem? Knjige družbe sv. Mohorja (pa še teh ostane pičlo polovico nerazrezanih), potem mnogokrat kak kolportajni roman (n. pr. »Grofica-beračica«, »Črni Jurij«), potem kak političen časopis, in skoraj pri kraju smo. Take razmere niso zdrave. Treba nam krepke medicine, da ne zostanemo v izobrazbi in omiki daleč za drugimi narodi.

Danes hočemo navesti dva že znana načina, kako pripraviti ljudi do umevanja književnosti, namreč 1. bralne krožke, 2. deklamacijske večere.

Bralne krožke si mislimo takole: Zbralo naj bi se v vasi po pet do deset mladeničev ali mož (žená ali deklet) v en krožek; ti naj bi se sešli skupaj na enem domu, recimo vsako nedeljo zvečer, in čitali bi skupno (eden čita naprej, drugi poslušajo) in počasi kako povest, pesmi, »Dom in Svet« itd. Ako le mogoče, naj bi se zbirali pod vodstvom bolj izobražene in poštene osebe. Tako bi v večji vasi lahko nastalo več krožkov, posebno člani naših izobraževalnih društev, članice Marijinih družb, mladeniči, ki so zbrani v odsekih — ti naj bi začeli najprej! Prosimo voditelje naših društev, da opozarjajo člane na ta lahek način izobrazbe in jim gredo zlasti pri izbiri knjig na roke. Prepričani smo, da bodo bralni krožki rodili mnogo uspehov, o katerih naj dopisniki tuptam poročajo tudi »Domoljubu« v izpodbudo onih, ki še spijo.

Drugi način, da prične ljudstvo umevati lepo književnost, so deklamacijske večeri, katere naj bi priredilo vsako društvo večkrat na leto, ali vsaj vsake kvatre enkrat. Tak večer bi bil posvečen vselej samo enemu pesniku ali pisatelju. Vzemimo n. pr. Gregorčičev večer. Pevci naj bi zapeli najprej eno izmed uglasbenih pesmi njegovih. Nato bi sledilo predavanje o pesniku, potem pa dve ali tri deklamacije, n. pr. »Soči«, »Pepelnična noč« itd. Vmes se še lahko upleto kake pevske ali tamburaške točke. Vendar naj bi bil večer posvečen v prvi vrsti izobrazbi, potem šele zabavi. Kot deklamatorji naj bi nastopali domači mladeniči.

Toliko zadoščaj za to pot! Prihodnjič izpregovorimo nekoliko o knjižnicah. — Še enkrat pa kličemo: na dan z bralnimi krožki, na dan z deklamacijskimi večeri!

Kje je orel?

Poslušen. Gospa je učila svojega Mirkota naj nobene stvari ne odloži na drugi dan, ako lahko takoj stori.

Nato Mirko: »Mama, potem mi daj pa tudi tisto potico takoj, ki si mi jo hotela dati jutri!«

Preveč delal: Prosjak: »Prosim gospod, podpore. Bil sem 16 let v zaporu.«

Gospod: »Kaj ste pa naredili, da ste dobili toliko let?«

Prosjak: V mladosti sem premalo delal, pozneje pa preveč.«

Premočna odvajila so kakor znano škodljiva. Rabite torej brez motečih postranskih učinkov neopazno milo odvajajoče sredstvo, ki tudi prebavanje ne pušča v nemar, ampak jo pospešuje in jači — namreč dr. Rose balzam za želodec iz lekarnice B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj. Dobiva se tudi po tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat.

Na položnico naj zapiše vsak pošiljavec svoj natančen naslov, kajti sicer ne vemo, k d o je poslal naročnino. Tako imamo položnice iz Črnomilja in iz Begunj pri Rakeku, na katerih ni nobenega imena. Dotični odpošiljatelj denarja naj po dopisnici naznani svoje ime.

ZITNE CENE.

V Ljubljani, dne 28. januarja.

Cene za 100 kg.

Pšenica domača	24—24-50
Rž	20—20-50
Oves	17—17-50
Ajda, črna	19—19-50
Ajda, siva	19—
Proso, rumeno	15-50—16—
Proso, belo	19—
Ječmen	16—
Pižol, rdeč	18—19—
Pižol, koks	18—19—
Pižol, mandalon	16—

Krč

polajstajejo, odvajanje urejajo, prebavo pospešujejo pri nas vsak čas Peller-jeve odvajalne Rabarbara kroglice s z. »Elsa-kroglice«, 6 kroglic franko 4 K. Naročite pri L. V. Pellerju v Stubiči, Elsa trg 16. (Hrvaško.) Vlado.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, t. j. preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Ribje olje, ki ga le vsled slabega vonja in zopernege okusa težko uživati, se dobi v okusnejši in lahko prebavljivi obliki pod imenom »Scottova emulzija«, ki se dobi v vsaki lekarni.

Prijateljica mater,

ki pričakuje novega potomca in ki jih mučijo čustva velike utrujenosti in malosrčnosti je SCOTTOVA emulzija. Učinek SCOTTOVE emulzije je tako čudovit kakor zadovoljiv. Nova moč in novo veselje do življenja se začitita kakor po kaki čarovni pijači. Pa še bolj bo mladi zemljan, ko zagleda svet, razveselil starše z zdravim izgledanjem in krepkimi oblikami, zakaj z materjo je

:: Scottova emulzija ::
okrepila in ojačila tudi njega izkratka pospeševala najugodnejše. 2173

Pristna je to znanko-ribičnem-kot poročitvenim znakom za SCOTT-ov način.

Cena izvrstni steklenici 2 K 50 v

Dobi se v vseh lekarnah.

Jermena

najboljše kakovosti.

za transmisije, za šivalne stroje, za sodarstvo, za konjske oprave.

Samuel Brill

Praga II. Eliz. cesta 16.

232 1—1

Najboljši češki izvir!

Ceno posteljno perje!

S. Benisch

1 kg slivega, dobro skubljenega K 2—, boljše K 2-40; 1 kg belega, skubljenega K 2-00, puhastega 5 K 10 v. 1 kg prav linega, snežno-belega, skubljenega K 6-40, K 8—, Pri naročilu 5 kg franko.

Izgotovljene postelje, zadostno uspolnjene, iz najboljšega ali rymenkatnega nankinga, 1 pernica 170 cm dolga, 116 cm široka, z novim sivim trpežnim perjem 10 K, s hitro puhastim sivim perjem 12 K, 14, z najboljšim sivim puhom K 16—; 1 vzglavnik 80 cm dolg, 50 cm širok K 2-00, K 3-40, K 4—. Pošilja po povzetju K 15— dalje franko. 1144 10—10

Zamena dovoljena, blago se vzame franko nazaj in vrne denar za neprimerno blago.

S. BENISCH, Dešenice 71, Šumava, Češko.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za svojo ženo niti za najmanjšo stvar. 223

Ivan Škofic
kajžar v Plešivici št. 55, obč. Brezovica.

Odlikovana semenska trgovina in umetno vrtnarstvo 216 10—1

Alojzija Korsike v Ljubljani.

Edina na Kranjskem strokovno urejena semenska trgovina ua debelo in drobno 6 vrst **pose**, 10 vrst **detelje**, 16 vrst **trave**. Čistih trav in več vrst **travnih zmesi**, priporočenih po poljedelj. listih, mnogovrstna **krmilna**, **zelenjadna** in **cvetlična** semena, vsa preizkušena; za dobro kaljivost se jamči.

Tu se tudi izdelujejo **šopki** in **venci**, sveži in suhi, s trakovi in napisi, in vsi v to stroko spadajoči predmeti po najnižjih cenah. Cenovnik za leto 1908 se dobi brezplačno. Za obila naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika.

Sloveča tovarna

kristalnih podob na Dunaju,

priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini svojega zastopnika:

Franceta Čebašek iz Št. Vida pri Ljubljani.

Podobe so kristalne mase: **Srce Jezusovo**, **Srce Marije**, **sv. Barbara**, **sv. Anton** in **angel varuh**, so prekrasne, umetnost prve vrste. Lepota za vsako krščansko hišo. Cena primerno nizka! Zanesljivo se smete zanesiti na njegovo naročevanje teh podob, se priporoča

215 1

Franc Čebašek.

Slabotni, v razvoju ali pri učenju zaostali otroci, ter **slabokrvni**, otožni, **nervozni**, utrujeni, lahko vzburljivi in zgodaj oslabei **odrasli** rabijo z velikim uspehom **dr. Hommela Haematogen**.

Slast se vzbudi, duševno in telesno moč se dvignejo, vse živčevje se ojači.

Zahtevajte izrecno pristni **dr. Hommel-ov Haematogen** in ne dajte si usiliti nobeno izmed mnogih ponarejanj. Dobl se v lekarnah. 2170 6—13

2729 10—5

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne

kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomankanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za uzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, uspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstoriga) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od

P. Jurišića, lekarnarja

v Pakracu št. 65. (Slavonija).

**Slaven,
Slaven,
Slaven,
Slaven,**

ker čuva prtenino, vsled bleščeče beline, ki jo dobi prtenina, ker ne dobi prtenina po pranju prav nikakega duha, ker je zelo poceni in se pri pranju prihrani mnogo časa

je 163 16-2

MINLOS^{OV} PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILLIONI

Absolutno neobhodno potreben je za vsako dobro urejeno gospodarstvo. — Pazi naj se na zgorajšnjo varstveno znamko in varuje naj se pred ponarejanjem, ker je isto brez vsake vrednosti. — Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonijalnimi blagom in z milom.

Engros pri L. Minlos, Dunaj, I. Mülkerbastei 3.

Ako kašljate,

če ste hripavi, zaslezeni ali nahodni, ako težko dihate in se ponoči potite, je potrebno v Vašo korist, da rabite zaupanja vredno sredstvo. Kot tako se hvali **Halápi-jev lipov medeni sirup** (Rp.: Syr. thiliae 300 gr) Njegov učinek pri kašlju, hripavosti, zaslezenju, teški sapi, katarih, pomanjkanju teka, nočnem potenju itd. se splošno priznava. Vzorčna steklenica 3 K, velika steklenica 5 K, 3 steklenice franko 15 K po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Glavna zaloga za Avstro Ogrsko: **Lekarna pri „apostolu“, Budimpešta, Josefaring 64/48** 2694 20-3

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je po srečilo, sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhljaja (luskin) na glavi, to je **Kapflor št. 1.** Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v. 2 lončica 5 K. Prosim, da se ne roči samo od mene. Naslov je **P. Juršič, lekarnar v Pakracu št. 65.** Slavonska. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem 2729 10-1

Kraljestvo Saško
Technikum Hainichen
Stroj. in elektr. inženirje, tehn. poslov., novodob. laborat. Prosp. fr. 5-3
Tov. del. za učenje

Izdelane postelje

in različna posteljena leteta! Prav dobrospalnijeno. Perlice ali bisulca, 180 cm dolga 116 cm široka K 10-—, K 12-—, K 15-— in K 18-— 3 metra dolga, 140 cm široka K 14-—, K 16-—, K 18-—, K 21-—. Zglavnik 60 cm dolg, 14 cm širok K 3-—, K 3-50 in 50 4-—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5-00. Izdelujem tudi go karkirni kolli drugi meri. 3-delni modroci iz lina za 1 posteljo K 27-—, boljše K 33-—. Pošilja se poštnine prosto po povzetju od K 10-— naprej. Zamenja ali nazaj se vrzame proti povratni potni stroškov. 4-6 Benedikt Sachsel, Lobes 910 pri Pizcu na Češkem. 1662

Kašelj
naglo umiri, razkroji slez in lajša izmeček priatni 30 4
Karolinodolski Davidov čaj.
1 zavoj 40 vinarjev. Edina izdelovalca:
: Lekarna pri : „Češki kroni“, Praga, Karolinov dol. Dobiva se v lekarnah ali direktno, če se pošlje 80 vin. (2 zavoja). Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem orlu“, Jurčičev trg. Pozor pred ponarejanji. Vsak zavitek ima tvrdo in podpis A Ferkl.

Najcen. nakup češkega posteljnega perja
5 kg nov. dobrega, sivega, skubljenega, brez prahu K 9-40; boljše K 11 80; 5 kg dobrega napoli belega K 16-—; belo, mehko K 23-50; 5 kg snežnobeło, mehko K 28-—, K 30-—, K 34-—, K 36-—; 5 kg snežnobeło. neoskubl. K 23-—, K 26-—, K 29-—; puh siv a K 3-40, bel a 4-—40, snežnobeło a K 5-80 in K 6-40 pol kg. Pošiljatev franko po povzetju. Sme se zamenjati in nazaj vzeti proti povratilu poštnine. Pri naročilu se prosi za natančen naslov. **IVANA POLATSCHKEK Janovitz a. d. Angel 16 pri Klatovu, Češko.**

15.000 m ostankov 8-20 m dolgih
najfinjših, brez napake, obeljeno, primerno za najfinše teleno in posteljno perilo, nepokvarno 88 cm šir. rumbarška tkanina 1 m = 34 kraje.
Oxford za srajce, pristna barva 1 m = 17 kraje.
Flanola za srajce in bluze 1 m = 18¹/₂ kraje.
Oefir za obiske, bluze, kšise in otroške obiske ter predusnike 1 m = 18 kraje.
1. kalovost 1 m = 35 kraje.
Rjuho brez živa 2 m dolga. 150 cm široka 1 kom. 80 kraje.
Brisade za kuhinjo, ruđele bar. 1 dvoanjtorica. 1 kom. 95 kraje. Navdne brisade za kuhinje. 1 kom. 18 kraje. 57 3-2
Najmanjše naročilo 5 kg zavoj = 45 m po povzetju. Varc: se priloge le zavoju za pakovanje. Če se naroč: nad 50 K 3% popusta.

Emil Fuchs
tkalnica za platno. - Naohod št. 1. Krkonoski.

Trganje revmatske bolezni
le
Zoltán-mazilo.
Steklenica 2 K, izvzemši porto. Pošilja dvakrat da dan po pošti
: **lekarna Zoltán** :
Budimpešta. 31 2
Zaloga v Ljubljani:
- **Emil Leustek** -
lekarna, Resljeva cesta šte. 1

Pozor! Beri!
Najceneje in najbolj **sukneno, modro, platneno** in **manufakturno blago** za letno dobo, se kupuje v novi trgovini pri
IVAN SAVNIK-U
: pri v na **Besenčanu KRANJU Glavnem trgu.**
Nevestam in ženinom se pri nakupovanju posebno priporoča ta nova trgovina. Istotam se dobiva tudi **domače štajersko rudeče** in belo **vino** po nizkih cenah. 169

Učenec se sprejme takoj, ki ima zadostno šolsko naobrazbo in je poštenega rodu ter da ima veselje do trgovine, pri tvrdki Slavoj Jenko-dediči, trgovina z mešanim blagom v Podgradu v Istri. 213 2-1

Najboljši žival-
ski prašek — nikaka prevara — je **Barthel-ovo klajno apno**; preprečuje slajnico, bolezni v kosteh, hromoto pri žrebetih, teletih in mladih prašičih, krepi kosti, — pospešuje tek, valenje jajc pri kokoših, itd. Izdatek majhen. Korist stoterna
Popise zastonj. 168 6 1
Mih. Barthel & Co. Dunaj X/3.

Lepo, čisto puranovo perje kg 1 K
kokošje perje, kg K —56; gosje perje kg K 2.50; gosji puh kg K 10-— vse izvrstno, lepo suho, razpošilja po brzovozni pošti ali povzetju **Fran Podlipnik, trgovec, Brčka Bosna.** 200

Izpozabil se je. Korporal novincu: »Ti tepec . . . ti vol . . . ti . . .«
Poročnik korporalu: »Ne bodite vendar tako surovi!«
Korporal: »Na povelje, gospod poročnik: proti novincu: »Velerodni gospod, privzdignite svojo nožico malo višje, drugače — te udam po gobcu, da boš mislil, da je solnce kos sira!«

Trgovina s klobuki in čevlji Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg 10

priporeča svoje voljne zaloge najraznovrstnejših klobukov, od Androva in žopca, kakor tudi najtrpežnejših ter najfinnejših čevljev.

Samo 6 dni

Havre New-York

Francoska prekomorska družba. Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek. Vozne liste in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna Ljubljana, Dunajska cesta št. 18, nasproti znane gostilne pri „Figovou“. 1878 26-9

Biša in zemljišče

je naprodaj v Stari Loki št. 42 pri Škofji Loki, poleg cerkve. Več se izve istotam. 212 3-1

Potniki v Ameriko. Hateri želijo dobro, po ceni in za najboljše potovali naj se obrnejo **Simonu Šmetleku** v Ljubljani Kolodvorske ulice 26. Skrbnostna Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Zastonj 2554

zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatinil, srebrninil itd.

Dr. Heger, urar, juvelir in graver. Oslek 1. Kapucinska ul. 4 (Slavon.)

„Kunard Line“ Trust-New York
najprejpravejša, najcenejša in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker tedaj dolgotrajne, mučne vožnje po raznih železnicah, nobenega posredovanja, ne prenočevanja in splošnih nobenih potranskih stroškov med potjo. Parniki so prostorni, zračni in snažni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik. 1004 79

Bližnji odhod iz Trsta: Slavonija 12. februarja; iz Reke: Carmania 8. februarja; iz Liverpoola: Lusitania 7. marca. Mauritania 22. februarja. Pannonia 26. februarja.

Andrej Odlašek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega

• Za 5 vinarjev •

si mora vsak preskrbeti prednosti pri nakupu blaga za obleko, kakoršnih sicer ni dobiti, kdor prosi po dopisnici za vposlavi vzorce pri veliki trgovini bratje Lechner v Gradcu, železna bila. To ne stane nič, na izbero pa ima vsak najmoderneje blago za damske obleke črno in barvano perilno blago, posteljino, oksford, loden, sukno, vse vrste platno za perilo in posteljno opravo, in mnogo drugih predmetov, poleg cenika o vseh vrstah perila t. d. — Zložno si more vsak doma izbrati in potem kar najceneje izvršiti najboljši nakup. Mnogo biš naroča že celo vrsto let vse svoje potreščine le od tam, ker so se prepričali, da ima ta strogo realna trgovina pred očmi edino zadovoljnost svojih odjemalcev. 2026 12-

Dr. Kovacs-evo mazilo za roke.

V rabi nedosežno, povzročuje nežnost in belino rok v 3 dneh. — Lonček 1 K 20 v.

„International“ odstranj. mahu

naglo in gotovo odstrani nepotrebne kočine v obrazu in po rokah. — Steklenica 6 K. Razpošilja po povzetju lekarna pri Mariji Pomagaj, Budapest, Liszt Ferencz-tér 20. Dobi se v lekarnah in drogerijah.

1. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklo

Aug. Agnola,

Dunajska cesta 13a, poleg Figovca se priporoča prečistiti duhovščini in p. a. slav. občinstvu za opravilo cerkvenih oknov z umetnim steklarstvom ali slikanje na steklo stavbenih del, naprave okvirov, itd. itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelanske in steklene posodo za namizje gostiln in za sebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Narisi, ceniki in proračuni na zahtevo zastoni, moga spričevala za dovršena dela se brezplačno odjemalcem v ogled n. razpisane 1907 59 90

Zahtevajte zastonj

In poštnine prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po **izvirnih tovarniških cenah.**

- Niklasta remontoarka K 3-
- Sistem Roskopf patentna ura 4-
- Švicarska, originalni sistem Roskopf patent 5-
- Registrirana „Adler Roskopf“ niklasta remont. na sidro 7-
- Srebrna remontoarka „Gloria“ kolesje, prosto 8-40
- Srebrna remontoarka, dvojni pokrov 12-50
- Budilka 2-90
- Kuhinjska ura 3-
- Schwarzwaldska ura 2-80
- Ura s kukavico 8-50

Za vsako uro 3 letno pismeno jamstvo. Brez rizike. Zamena dovoljena, ali denar nazaj. 64 3

Prva tvornica za ure v Mostu

Jan Konrad

c. in kr. dvorni dobavitelj v Mostu št. 936 (Češko).

200 K nagrade

dobi kdor se Francu Demšarju na Jesenicah 95 naznani, da je pustni ponedeljek 11. svečana 1907 ob pol 6. uri zjutraj vstopil na vlak v Žerovnici ali Lescah in more povedati podrobnosti o nekem dogodku v Lescah. 148 2-2

Ceno češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9-50, boljše K 12,

— belega, ako mehkega, skubljenega K 13 ; K 24 snežnobelega, a ehkega, skubljenega, K 30- ; K 36 —. Pošilja se franco p. o. povzetju. Tudi se zamenjati nazaj vzame proti povratni poštni stroškov. Benedikt Sachsel, Lobes 159, p. Pilsen, Češko.

Osební kredit za uradnike, častnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji za hranilnico in predjume uradništvu dajajo po najzmernejših pogojih tudi proti daljšim odplačilom posojila na osebni kredit. Potovalci izključni. Naslovi konzorcijev se povedo brezpla. pri osrednjem vodstvu urad. društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25. 2438 1

KAŠLUJOČIM

otrokom in odraslim osebam

priporočajo zdravniki zelo uspešno

THYMOMEL SCILLAE

kot sredstvo, ki odtrgava sluz, jo odvaža, ki blaži in potolažuje krčeviti kašelj in ki odstranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov so se že imenito izrekli o hitrem učinkovanju tega sredstva, Thymomel scillae, pri oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.

Vprašajte, prosimo zdravnika!
1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco proti pošiljavi 2-30 K; 3 steklenice pri pošiljavi 7 K. 10 steklenic pri pošiljavi 20 K.

Izdolovanje in glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-Ja

2436 c. kr. dvorn. zalagatelja 24-1

Praga III., št. 288

Dobiva se skoraj v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva,

Izdolovatelja in na varstveno znamko.